

Oslo

Klimaetaten

Årsberetning 2022

Klimaetaten

A photograph of four children playing on a large, thick tree branch in a sunlit park. A girl in a red and white checkered shirt is standing on the branch, holding the hand of a girl in a red dress who is also on the branch. A boy in a green shirt is reaching up towards the girl in the red dress. Another boy in a green shirt and shorts is standing on the grass to the right, looking towards the group. The background is filled with lush green trees and grass, with sunlight filtering through the leaves.

”

**Klimatiltakene gjør Oslo til en bedre by
for alle. De gir oss god luft, mindre støy
og en tryggere og mer menneskevennlig
by. Det trenger vi en i verden hvor
krisene står i kø.**

Heidi Sørensen, direktør

Innhold

	Lederens beretning - En bedre by.....	2
1	Ansvarsområde	6
2	Måloppnåelse, resultater og risikovurdering.....	7
2.1	Måloppnåelse kap. 771 Klimaetaten	7
2.2	Måloppnåelse, kapittel 770 Tilskudd til klima- og energiltak	31
3	Sammenlikning av budsjett og regnskap	42
3.4	Driftsregnskap.....	42
3.7	Noter i regnskapet.....	47
4	Særskilt rapportering	55
5	Miljø- og klimarapportering 2022	67
6	Oppfølging av verbalvedtak og flertallsmerknader.....	71

En bedre by

Klimatiltakene gjør Oslo til en bedre by for alle. Tiltakene gjør oss mer robuste i møte med klimaendringene. De gir oss god luft, mindre støy og en tryggere og mer menneskevennlig by. Det trenger vi en i verden hvor krisene står i kø.

Foto: Håkon von Hirsch

For 2022 ble krisenes år. På vei ut av pandemien angrep Russland Ukraina, reduserte russiske gassleveranser skapte energikrise i Europa, og verden over viste klimaendringene sine dødelige krefter. Ekstremtørke skapte inntørkede elver på tre kontinenter samtidig. Klimakrisen i Pakistan var hjertesjærende. Store deler av landet sto under vann, og når vannet trakk seg tilbake var områder forandret til en ufremkommelig gjørme hvor døde husdyr og ødelagte hus og hjem fløt. Mange i Oslo gjorde en stor innsats for å hjelpe ofrene for klimaødeleggelsene i Pakistan. Og mange flere ble klar over klimaendringenes ødeleggende kraft. Som Kongen sa i sin nyttårstale: «Klimaet er nå det mest alvorlige. (...) Jeg har et inderlig håp om at vi nå vil klare å handle i tråd med alvoret i situasjonen.» Og i Oslo gjør vi det Kongen sier, vi handler i tråd med alvoret i situasjonen.

Krig og energikrise

Krigen i Ukraina og energikrisen i Europa som følge av stans i russiske gassleveranser har preget klima- og energidebatten. EUs svar på skyhøye energipriser har vært en storstilt satsing på energisparing og fornybar energi. Gjennom Repower EU har EU-kommisjonen foreslått å redusere energiforbruket på med 13 prosent innen 2030 sammenlignet med 2020. Kommisjonen foreslår også at alle nye offentlige og kommersielle bygg over 250 kvm skal ha solceller på taket innen 31. desember 2026 og alle eksisterende bygg innen 31. desember 2027. Dette er målsetninger som er mer ambisiøse enn Oslos egne målsetninger på området. Det gjør at vi må

vurdere våre ambisjoner i året som kommer. Samtidig har kullforbruket i Europa økt for å erstatte gass i elektrisitetsproduksjon. Det internasjonale energibyrået anslår at økningen er midlertidig, og vil erstattes av økt produksjon fra fornybar energi og energieffektivisering.

Så langt ser det ut som om energikrisen fører til en raskere grønn omstilling i Europa, men det er fremdeles for tidlig å konkludere. Hvordan Europa og Norge klarer å håndtere de neste 2-5 årene vil være avgjørende for om vi klarer en rask omstilling til et samfunn uten store klimagassutslipp.

Nasjonale drahjelp eller motstand

Klimautslippene i Oslo går ned. Siste statistikk viser at utslippene fra 2020 til 2021 gikk ned med nesten 5 prosent. Nasjonalt sto utslippene på stedet hvil, og i de andre storbyene gikk utslippene litt opp. Utslippsreduksjonene kommer av hardt og målrettet arbeid. Skal utslippene videre ned trenger Oslo mer myndighet til å fatte klimatiltak. Særlig gjelder dette muligheten til å innføre nullutslippssoner, men også muligheter til å stille klimakrav etter plan- og bygningsloven uten at statlige myndigheter spenner ben.

En nullutslippssone innenfor ring 2 vil gjøre byen bedre å bo i. Klimaetaten har bidratt i utredningen som Bymiljøetaten har lagt fram, og som foreslår å forby vare- og lastebiler innenfor ring 2 fra tidligst 2025. I tillegg til å redusere klimagassutslipp vil det redusere støy og gi bedre luft i byen. For at Oslo skal kunne innføre dette gode klimatiltaket, må staten gi oss hjemmel for å gjøre det. Signalene fra Samferdselsdepartementet er uforståelig nok negative: kommunene skal ikke få bestemme selv. Som kommune trenger vi nettopp handlefrihet til å innføre klimatiltak som vil gjøre byen vår bedre.

Samtidig møter vi også nasjonal motstand på et annet viktig klimatiltak som vil gjøre byen bedre. Vi har stilt krav om fossilfrie bygge- og anleggsplasser etter plan- og bygningsloven, og vil etter hvert stille krav om at bygge- og anleggsplassene skal være utslippsfrie. Utslippsfrie bygge- og anleggsplasser gjør at vi kan bygge uten støy og forurensning i byen. Vår forståelse av plan- og bygningsloven er at det har vi myndighet til. Staten er dessverre uenig og stikker derfor kjepper i hjulene for et effektivt klimatiltak. Også her trenger vi handlefrihet til å få ned utslipp og gjøre byen bedre for folk.

Jeg håper staten i løpet av 2023 vil gi oss den nødvendige handlefriheten til å få ned utslippene og gjøre byen vår bedre.

Rekordår for tilskudd

Folk og næringsliv i Oslo investerer i klimatiltak som aldri før. Stadig flere søker om tilskudd til å gjennomføre klima- og energitiltak. For klimatilskuddene ble 2022 et rekordår. Aldri tidligere har Klimaetaten gitt tilsagn på 120 millioner kroner. Vi må fire år tilbake for å finne forrige rekord, som var på 80 millioner kroner. Folk og næringsliv vil være med på omstillingen, og ser at tilskudd til solceller, lading, isolering av hus og utslippsfrie anleggsmaskiner gjør byen bedre for alle. For 2023 har Klimaetaten mulighet til å dele ut 150 millioner i klimatilskudd. Vi skal jobbe hardt for å omsette midlene i gode klima- og energitiltak for byen.

Karbonet skal fanges!

Den viktigste enkeltbeslutningen for reduksjon i klimagassutslippene i Oslo ble fattet av bystyret i juni 2022. Utslippene fra avfallsforbrenningsanlegget på Klemetsrud står for 15 prosent av utslippene fra Oslo kommune. Karbonfangstanlegget som nå er under bygging, vil fange 94 prosent av disse utslippene. Anlegget vil bli det første i sitt slag i verden. Vedtaket kom på plass takket være en framoverlent utøvelse av offentlig eierskap. Det er Byrådsavdeling for næring og eierskap som fortjener honnør for å finne løsningen.

Gjennombrudd for klimavennlig tungtransport

I 2022 var nesten 40 prosent av de tunge kjøretøyene (over 3,5 tonn) som ble solgt i Oslo elektriske eller biogasskjøretøy. For landet som helhet var tallet 13 prosent. Arbeidet med å gjøre Oslo til en foregangsby for klimavennlig tungtransport er dermed godt i rute. Unntaket for biogasskjøretøy i bomringen var et viktig tiltak, og det samme har vedtaket om at fritaket i bomringen for el-, hydrogen- og biogasskjøretøy skal stå fast til 2027. Det har gjort at næringen har turt å investere. Tunge kjøretøy på el er stillegående og forurensner lite.

Natur + klima = sant

Skal vi løse klimautfordringen og tilpasse oss de endringene som uansett vil komme, må vi spille på lag med naturen. Robuste økosystemer med et rikt naturmangfold er mer tilpasningsdyktig i møte med klimaendringene. Dette er sant i byen også. Når vi åpner bekker og vassdrag som har ligget i rør, hjelper det oss med håndtering av overvann og ekstreme nedbørshendelser. Flere trær i byen regulerer temperaturen, tar opp vann og Oslomarka er et eneste stort flomvern for byen vår. Derfor skal Oslo kommunes skoger forvaltes naturbasert, slik at vi tar hensyn til friluftsliv, naturmangfold, karbonlagring, klimatilpasning og en lønnsom drift av skogen.

I 2022 har Klimaetaten i samarbeid med Bymiljøetaten plantet ut ålegras på to steder i Oslofjorden. Det opprinnelige ålegraset er borte på grunn av gammel forurensning. Klarer vi å få ålegraset tilbake vil det gi mer liv til fjorden, og gi oss tjenester vi trenger. Ålegraset er et viktig yngleområde for mange arter, det fanger karbon, motvirker havforsuring og kan hindre erosjon. En mer levende fjord gjør definitivt byen bedre.

Marka hjelper oss i arbeidet med klimatilpasning. Sammen med Bymiljøetaten har vi i 2022 sett på om vi kan styrke Markas evne til å holde tilbake vann ved ekstrem nedbør. Ved hjelp av lokale materialer som tømmer og stein har vi laget barrierer i terrenget som fordrøyer vannet i Marka. Barrierene bygges for hånd, slik at man unngår å skade terrenget. Denne naturbaserte løsningen for flomdemping i Oslomarka har som mål om å unngå skade lengre ned i byggesonen.

Oslo over hele verden

Gjennom C40-samarbeidet har 13 storbyer med hjelp fra Oslo arbeidet med å utvikle sine egne klimabudsjetter. London ble høsten 2022 den første etter Oslo til å legge fram sitt eget. Klimabudsjetter har nå blitt en eksportvare fra Oslo, og det samme gjelder utslippsfrie anleggsplasser. I 2022 ble også Oslo en av EUs klimanøytrale byer, og Klimaetaten arbeider nå med å utforme en klimakontrakt i tråd med EUs føringer. Statusen kan gi oss mulighet til å se Oslos klimaarbeid i et større europeisk perspektiv.

Høsten 2022 ble jeg invitert til å holde et foredrag for TED om Oslos klimaarbeid i London. Foredraget ble filmet og er distribuert i TED sine kanaler, og teksten til mer enn 100 språk. Her fikk vi muligheten til å dele noen av de erfaringene vi har i arbeidet med å skape en by uten klimautslipp.

Debatten om klima har for lenge handlet om hva vi skal ofre. Vår erfaring er at klimatiltak handler om å skape en bedre by for alle. TED-foredraget har så langt ført til at nesten 800.000 mennesker i verden hørt budskapet.

Oslo, 3. februar 2023

Heidi Sørensen

Direktør, Klimaetaten

1 Ansvarsområde

Klimaetaten skal være en pådriver i kommunen for å nå målene om å bli en klimarobust nullutslippsby. Klimaetaten har ansvar for oppfølging av Klimastrategi for Oslo 2020–2030 (byrådssak 214/19), og forvaltning av ordningen Tilskudd til klima- og energiltak, jf. Kap. 770.

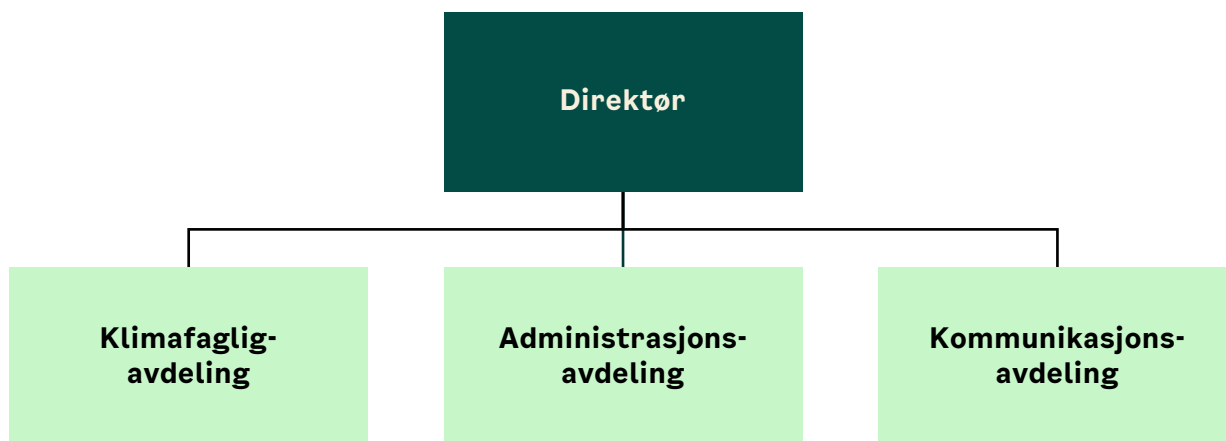
Klimaetaten skal være pådriver for og bidra til kraftfull klimaledelse og -styring i Oslo kommune. Etaten skal koordinere kommunens klimatilpasningsarbeid. Etaten skal være et sentralt fagmiljø i kommunen og skal samarbeide med befolkningen, næringslivet, kunnskapsmiljøer, organisasjoner og andre offentlige myndigheter for å utvikle gode klimaløsninger i Oslo.

Etaten skal mobilisere til atferdsendring for å nå Oslos klimamål og bygge nettverk for gjennomføring av klimatiltak. Klimaetaten har ansvaret for det faglige grunnlaget for klimabudsjett og skal være en rådgiver og pådriver i gjennomføringen av tiltakene i vedtatt budsjett.

Klimaetaten har en sentral rolle i å følge opp og videreutvikle klimabudsjettet som styringsverktøy, samt utvikle nye styringsverktøy i klimapolitikken og klimaarbeidet til Oslo kommune.

Organisasjonskart for Klimaetaten

I organiseringen av Klimaetaten er det lagt vekt på en enkel og oversiktlig organisering med tydelige ansvarslinjer. Alle medarbeidere rapporterer til en leder som har linje- og personalansvar. Avdelingene i Klimaetaten er klimafagavdeling, administrasjonsavdelingen og kommunikasjonsavdelingen.

Tabell 1 Oversikt over bemanning i Klimaetaten

	1. januar 2022	1. januar 2023	Endring
Ansatte	50	51	+1
Årsverk	46,88	45,26	-1,62

2 Måloppnåelse, resultater og risikovurdering

2.1 Måloppnåelse kap. 771 Klimaetaten

Tabell 2.2a Måltall for tjenesteproduksjon kap. 771 Klimaetaten

Resultatindikator	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022	Avvik 2022
Maksimalt utslipp av tonn CO ₂ -ekvivalenter	26,5 %*	30 %	43 %	Utslippsstatistikk for 2022 forventes publisert rundt årsskiftet 2023/24.	Statistikken for utslippsreduksjoner for 2022 er først forventet ved årsskiftet 2023/24. Det er derfor ikke mulig å rapportere på resultat for 2022 før tidligst årsrapporteringen for 2023
Kvantifiserte utslippsreduksjoner presentert i Klimaetatens innspill til klimabudsjett (prosent av nødvendige kutt for å nå målet)	61 %	65 %	100 %	64 %	Se avviksforklaring under
Antall gjennomførte klimatiltak (tabell 2.2A og 2.2B i klimabudsjettet) i samarbeid med Oslo kommunes virksomheter	17	20	27	Oppdatert status foreligger ikke	Se avviksforklaring under
Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer direkte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen)	47 %	48 %	55 %	48 %	Se avviksforklaring under
Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer indirekte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen)	25 %	29 %	35 %	30 %	Se avviksforklaring under
Andel bedrifter som har satt egne mål for reduksjon av klimagassutslipp (målt i den årlige næringslivsundersøkelsen)	20 %	22 %	25 %	23 %	Se avviksforklaring under
Andel bedrifter som stiller klima- og miljøkrav til sine underleverandører (målt i den årlige næringslivsundersøkelsen)	53 %	53 %	55 %	53 %	Se avviksforklaring under

*Miljødirektoratet har gjort endringer i sine beregninger som også påvirker tidligere års utslippstall. Etter ny statistikk publisert 17.1.23 er resultatet for 2020 i årsberetningen 2021 korrigert fra 25 pst. til 26,5 pst. utslippsreduksjon sammenlignet med referanseåret 2009.

Kommentar til resultatindikatorene

Kommentar til resultatindikatoren "Kvantifiserte utslippsreduksjoner presentert i Klimaetatens innspill til klimabudsjett":

I 2009 var utslippene på 1.442.900 tonn CO₂-ekvivalenter. For å nå utslippsrammen for 2023 på 750.300 tonn CO₂-ekvivalenter, må utslippene reduseres med 693.000 tonn CO₂-ekvivalenter fra 2009 CO₂-ekvivalenter. Referansebanen anslår en reduksjon på 404.900 tonn CO₂-ekvivalenter fra 2009 til 2023. De vedtatte tiltakene i Klimaetatens innspill til klimabudsjett 2023 er estimert å gi en ytterligere utslippsreduksjon på 74.300 tonn CO₂-ekvivalenter fra 2009. Samlet vil dette ta utslippsnivået til 954 500 tonn CO₂-ekvivalenter i 2023, og redusere utslippene med 488.300 tonn CO₂-ekvivalenter sammenlignet med 2009. Dette utgjør 64 prosent av nødvendige utslippskutt for å nå utslippsrammen i 2023.

Klimaetatens innspill inneholder også flere tiltak som vi antar vil ha en effekt på utslippene, men hvor usikkerheten i tallgrunnlaget er vurdert som for stor til at effekten kan tallfestes. Det er derfor grunn til å tro at det reelle tallet vil være høyere enn 64 prosent. Det er behov for å styrke og utvikle nye tiltak og virkemidler

Kommentar til resultatindikatoren "Antall gjennomførte klimatiltak":

Virksomhetene i kommunen rapporterer på gjennomføringen av klimatiltak i forbindelse med sine årsberetninger. Klimaetaten mottar rapportering på klimabudsjett fra andre virksomheter etter at vi har levert vår egen årsberetning. Endelig status for gjennomføringen av tiltakene i Klimabudsjett 2022 vil bli gått gjennom av Klimaetaten i forbindelse med sammenstillingen av klimarapporteringen som sendes til Byrådsavdeling for miljø- og samferdsel først i etterkant av at årsberetningene er levert. Per 2. tertial 2022 var status at 24 av 27 tiltak er helt eller delvis i rute.

Kommentar til resultatindikatoren "Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer direkte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen)":

Resultatene for denne indikatoren er basert på Klimaundersøkelsen for 2022. Undersøkelsen viser at flere reiser miljøvennlig til jobb eller skole, men færre kildesorterer mat og plast. Det gjør at gjennomsnittet forholder seg på stedet hvil. Allikevel ser vi en positiv trend, fordi nesten fire av fem er positive til å endre atferd som reduserer direkte utslipp. Det er det høyeste som er registrert siden undersøkelsen startet.

Kommentar til resultatindikatoren "Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer indirekte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen)":

Resultatene for denne indikatoren er basert på Klimaundersøkelsen for 2022. Undersøkelsen viser at flere har energieffektivisert huset, mens de resterende atferdsindikatorene står på stedet hvil. Allikevel ser vi en positiv trend, fordi nesten tre av fire er positive til å endre atferd som reduserer indirekte utslipp. Det er det høyeste som er registrert siden undersøkelsen startet.

Tabell 2.1a Nøkkeltall for tjenesteproduksjon kap. 771 Klimaetaten

Nøkkeltall	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Markedsandel for drivstoffteknologier av nye registreringer av personbiler i Oslo	Bensin: 6 % Diesel: 7 % Hybrid: 8 % Elektrisitet: 63 % Ladbar hybrid: 16 % Hydrogen: 0 %	Bensin: 3% Diesel: 3% Hybrid: 5% Elektrisitet: 71% Ladbar hybrid: 17 % Hydrogen: 0 %	Bensin: 3 % Diesel: 3 % Hybrid: 4 % Elektrisitet: 83 % Ladbar hybrid: 7 % Hydrogen: 0 %
Andel nullutslippsteknologi* av nye personbiler i Oslo og Akershus	Oslo: 79 % Akershus: 75 %	Oslo: 88% Akershus: 88%	Oslo: 90 % Akershus: 90 %
Personbiler fordelt på drivstoffteknologi av total bilpark i Oslo	Bensin: 36 % Diesel: 29 % Hybrid: 6 % Elektrisitet: 22 % Ladbar hybrid: 6 %	Bensin: 33% Diesel: 26% Hybrid: 6% Elektrisitet: 28% Ladbar hybrid: 7%	Bensin: 28 % Diesel: 23 % Hybrid: 6 % Elektrisitet: 34 % Ladbar hybrid: 8 %
Markedsandel for drivstoffteknologier av nye registreringer av varebiler i Norge	Diesel: 91 % Bensin: 1 % Elektrisitet: 8 %	Diesel: 82% Bensin: 1% Elektrisitet: 17%	Diesel: 74% Bensin: 1 % Elektrisitet: 24 %
Markedsandel for drivstoffteknologier av nye registreringer av varebiler i Oslo	Diesel: 79 % Bensin: 1 % Elektrisitet: 20 %	Diesel: 67% Bensin: 0% Elektrisitet: 32%	Diesel: 60 % Bensin: 1 % Elektrisitet: 38 %
Varebiler fordelt på drivstoffteknologi av total bilpark i Oslo	Diesel: 86 % Bensin: 7 % Elektrisitet: 7 %	Diesel: 84% Bensin: 6% Elektrisitet: 10%	Diesel: 83 % Bensin: 4 % Elektrisitet: 13 %
Andel nullutslippsteknologi av nye varebiler i Oslo og Akershus	Oslo: 20 % Akershus: 8 %	Oslo: 32% Akershus: 21%	Oslo: 38 % Akershus: 27 %
Antall passeringer gjennom bomringen (millioner)	364,7	370	391
Andel passeringer etter type kjøretøy:			
Fossile lette kjøretøy	70%	64%	60%
Fossil tungtransport	7%	8%	7%
Elbiler	23%	29%	32%
Salg av lett fyringsolje og parafin til bruk i bygg i Oslo	0 millioner liter	-**	Ikke tilgjengelig
Salg av anleggsdiesel	85 millioner liter	-**	Ikke tilgjengelig
Mengde forbrent avfall	474 700 tonn	466 000 tonn	448 100 tonn

*nullutslippsteknologi regnes i denne sammenheng som kjøretøy som kjører helt eller delvis på nullutslippsdrivstoff, dvs. el, hydrogen og ladbar hybrid

**Statistisk sentralbyrå har ikke publisert disse tallene grunnet ny lovgivning om identifisering av bedriftene som rapporterer tall. Når det er færre enn tre respondenter får ikke SSB publisere tallene.

Resultater i 2022

Klimaetaten trekker her frem viktig arbeid og resultater fra året som er gått.

Klimabudsjett

Klimaetaten la ned en betydelig innsats i å forbedre og forenkle Klimabudsjett 2023. Det ble blant annet laget en ny, oppdatert referansebane som viser hvordan utslippene er forventet å utvikle seg frem mot 2030 uten nye virkemidler. Metodene for hvordan beregne effekten ulike virkemidler har på utslippene, ble også gjennomgått og harmonisert. I tillegg ble det for første gang presentert veikart i Klimabudsjettet. Det ble laget veikart for veitrafikk, annen mobil forbrenning, oppvarming, sjøfart, avfallsforbrenning og energiforsyning, samt avfall og avløp. Veikartene viser hvor store utslippsreduksjoner det er forventet at de virkemidlene som allerede er vedtatt gir, hva som er effekten av mulige fremtidige virkemidler og hvorvidt det kan være noen restutslipp i 2030. Dette gjør at det er lettere å se hvilke prosesser som må startes nå og hvor stort gap det er innen hver sektor. Veikartene er nyttige både for politikere, administrasjonen og næringslivet, ved at det blir tydeligere hva som må til de for at vi skal kunne nå det samlede klimamålet i 2030.

Klimasats

Klimasats er Miljødirektoratet sin støtteordning for lokale klimatiltak i norske kommuner og fylkeskommuner. Ordningen har eksistert siden 2016 og har utløst over 1.800 prosjekter i alle landets fylker. Det ble satt av 250 millioner kroner til Klimasats-ordningen i statsbudsjettet for 2022. Dette er en økning fra 100 millioner kroner i 2021.

Klimaetaten er en pådriver for kommunens virksomheter til å søke om støtte fra Klimasats. Dette gjør vi gjennom å vise til Klimasats som en mulig finansieringskilde for klimatiltak, arrangere workshops, og vi er en diskusjonspartner og hjelp for andre virksomheter i søknadsskriving og oppfølging. Mange av kommunens virksomheter har de siste årene bygget seg opp god kunnskap om å søke om støtte fra Klimasats.

I 2022 fikk Oslo kommune tildelt 33 millioner kroner i støtte fra Klimasats. Midlene var fordelt på 16 søknader og 7 ulike virksomheter i to søknadsrunder; februar og september. Til søknadsfristen 15. februar søkte Oslo kommune om i overkant av 15,5 millioner kroner fordelt på 11 ulike søknader og 6 virksomheter. Alle Oslos søknader fikk innvilget støtte, enten helt eller delvis. Til sammen utgjør dette en samlet innvilget støtte på 13,5 millioner kroner. I tillegg fikk Oslo kommune bevilget 19,5 millioner fordelt på 5 søknader til søknadsfristen 15. september.

Søknadene som fikk støtte omfatter blant annet å utarbeide en veileder for planlegging av energistasjoner for næringstransport, bærekraftig mobilitetsplanlegging, bruk av anskaffelser som strategisk virkemiddel for gjenbruk og redusert materielt forbruk, utvikling av metodikk for beregning av klimafotavtrykk for landskaps- og uteromsprosjekter, innkjøp av klimavennlige kjøretøy, deleløsning for maskiner og utstyr, samt utslippsfri byggeplass på nye Stovner Bad. Klimaetaten fikk støtte til å videreføre arbeidet med foregangsby for utslippsfri tungtransport, etablere et styringssystem for indirekte utslipp, samt kartlegge effekt- og energibehov på utslippsfrie bygge- og anleggsplasser. I tillegg har Oslo kommune ved Klimaetaten overtatt prosjektet «Hvordan kartlegge karbonbeholdning i storbyene?» hvor Bergen kommune opprinnelig var søker med Oslo som med søker.

Næring for klima

2022 er det første året Næring for klima har partnere som rapporterer på klimaregnskap. Koronapandemien forsinket implementeringen av partnerskap i Næring for klima, men i februar 2022 lanserte byrådsleder og byråd for miljø og samferdsel partnermodellen i et digitalt nettverksmøte. Partnerskap innebærer tettere samarbeid med og oppfølging fra kommunen, sterkere forpliktelse til å innføre prinsipper for god klimaledelse, og rapportering på tiltak og klimaregnskap. Gjennom året har de 15 første partnerne pilotert modellen. Klimarapporteringen gjennomføres i samarbeid med Klimapartnere, og klimaregnskapet for partnerne i Næring for klima er åpent tilgjengelig på [Klimapartneres nettsider](#). Klimaetaten har gjennom 2022 også bidratt i Klimapartneres anbudsprosess for klimaregnskapstjenester de neste årene, og den valgte leverandøren Asplan Viak vil fra 2023 levere et oppgradert regnskaps- og rapporteringssystem. Det er satt av ekstra ressurser i Klimaetaten til oppfølging av og samarbeid med partnerne. Partnerskapet finansieres delvis av Klimasats, delvis av

partnerkontingent og delvis av Klimaetaten, og det er mål om at en større andel av medlemmene konverteres til å bli partnere fremover.

Etter to års avbrekk ble Næring for klimas toppledersamling gjennomført fysisk i juni 2022. Møtet samlet over 100 ledere til samtaler om de nylig publiserte IPCC-rapportene, klimatiltak og mulige samarbeid fremover. Også i oktober ble et fysisk nettverksmøte gjennomført på Ruter S, der en rekke Næring for klima-bedrifter var på scenen med historier om sitt klimaarbeid. I alt ti digitale møter er gjennomført med temaer som fossilfri transport, sirkulære bygg, energiløsninger, plast og grønne tak og fasader, samt som samarbeidsmøter med Klimapartnere og Skift. Sammen med samarbeidspartnere som Klimapartnere, Skift, UN Global Compact, Miljøfyrtårn og KS har Næring for klima i 2022 stått bak kronikker i Energi og klima om Klimasats og om klimaregnskap. Kronikkene og øvrig informasjon fra nettverket er publisert på Næring for klimas LinkedIn-kanal, som ble etablert i 2022 for å bedre nå ut til bedrifter som ikke er medlemmer i nettverket.

Ved utgangen av 2022 har Næring for klima i alt 138 medlemsvirksomheter samt ti søkere som venter på signering av klimakontrakten. 15 nye medlemmer er signert i 2022, og medlemskapet for seks bedrifter er avviklet grunnet manglende oppfyllelse av medlemskriteriene.

Mobilitet

Oslo kommune og Viken fylkeskommune ble i mai enige om ny tilleggsavtale til Oslopakke 3-avtalen. Som en del av kunnskapsgrunnlaget for forhandlingene, beregnet og vurderte Klimaetaten klimaeffekter av ulike taksteksempler for bompengesystemet i Oslo. En viktig del av dette arbeidet var å se på hvordan bompenger henger sammen med andre virkemidler og samlet betydning for å nå klimamålene.

Klimaetaten har i tillegg bidratt faglig inn i Bymiljøetatens utredning av nullutslippssone i Oslo. I 2022 er det gjennomført medvirkningsarbeid med næringsliv og beboere. Dette brukes som underlag til kommunens utredning. Klimaetaten har også bistått med kommunikasjon i medvirkningsprosessen.

Klimavennlige jobbreiser

Prosjektet Klimavennlige jobbreiser hadde tre tiltak i 2022. Gjennom støtteordningen «Grønn jobbreiseordning» og sertifiseringsordningen «Aktiv jobbreise» har Klimaetaten arbeidet for å tilrettelegge for en aktiv jobbreise for kommunens ansatte. Etaten har også støttet kampanjen Sykle-til-jobben for alle som er bosatt i Oslo. Kampanjen gjennomføres i regi av bedriftsidretten.

Nye vaner

**- tilbake til kollektivt,
fortsette med sykkel og gange**

Koronapandemien preget samfunnslivet og folks hverdag i over to år. I løpet av pandemien fikk folk nye vaner, både i hvordan vi reiser og økt bruk av hjemmekontor. Det har vært, og er, en økende bekymring for at flere Oslofolk velger bilen fremfor å reise kollektiv, sykle eller gå. Det kan føre til at Oslo ikke oppnår målsetningen om å bli en nullutslippsby innen 2030.

I 2022 samarbeidet Klimaetaten med Byrådsavdelingen, Ruter, Sporveien og Bymiljøetaten for å få folk til å velge kollektivt. Etatene hadde jevnlig møter og forsterket og delte hverandres budskap om temaet.

Ett av flere tiltak Klimaetaten gjennomførte, var å lage en film for å inspirere Oslos befolkning til klimavennlige reisevaner. Filmen «Ta hverdagen tilbake» ble markedsført både i sosiale kanaler og på Oslo-kinoene fra slutten av mai og til første uken i juli. Filmen nådde bredt ut og bidro til besøk på KlimaOslo.no. Det ble også laget flere korte filmer og artikler om personmobilitet, samt kommunens satsning på gange.

Foregangsby for utslippsfri tungtransport

I 2022 ble første del av prosjektet “foregangsby for utslippsfri tungtransport” fullført og det har allerede gitt gode resultater. Nybilsalget av lastebiler i Oslo på el og biogass har steget fra 5 prosent i 2020 til 40 prosent høsten 2022. To av de viktigste virkemidlene som kom på plass i 2022 var fritak i bomringen for biogasslastebiler og et vedtak om fritak i bomringen for lastebiler på el, hydrogen- og biogass frem til minst 2027.

Arbeidet med lading til elektriske lastebiler har vært prioritert i 2022. Norges første offentlig tilgjengelige hurtigladdere for tungtransport ble etablert på Filipstad i juni, og flere andre ladestasjoner er under planlegging. Klimaetaten har etablert to nye tilskuddsordninger for offentlig tilgjengelige hurtigladestasjoner og biogasstasjoner, og tre selskaper fått tilsagn til å etablere hurtiglading. Klimaetaten har også gitt innspill til nasjonal ladestrategi som kom i desember 2022 og deltar i et regionalt Klimasatsprosjekt for etablering av energistasjoner på Østlandet. Prioritering av areal til lading er en stor barriere i Oslo. Gjennom 2022 har Klimaetaten derfor gitt innspill til arealprosesser i kommunen for å sikre at det settes av nok plass til lading. I tillegg har utvikling av øvrige virkemidler vært viktig, som nullutslippssone, effektivisering av næringstransport, samt internasjonalt samarbeid om å øke etterspørselen etter utslippsfrie lastebiler.

En viktig suksessfaktor for arbeidet har vært kommunikasjonstiltak rettet mot transportaktører. Prosjektet har hatt flere møteplasser for bransjen, i tillegg til artikler, filmer, presseoppslag, kronikker og annonser. Klimaetaten har også hatt samarbeid med blant annet Viken fylkeskommune og de andre storbyene. Et høydepunkt var lanseringen av kampanjen “Fossilfri lastebil” og opprettelsen av nettsiden ved samme navn. Dette ble markert med verdens første parade av fossilfrie lastebiler 19. januar 2022, en markering som fikk bred pressedekning fra nyhetsmedier og bransjemedier. Nettsiden, som ligger under KlimaOslo, har fungert som en informasjonskanal om virkemidler og for deling av erfaringer fra aktører i transportbransjen.

I juni deltok Klimaetaten på den internasjonale elbilkonferansen EVS35, der vi bidro med en egen utstilling av utslippsfrie lastebiler og busser, og holdt et seminar om Oslos erfaringer. I juni fikk etaten innvilget støtte fra Klimasats til å videreføre prosjektet og ta det inn i neste fase fra 2023.

Massetransport

I 2022 bidro Klimaetaten i flere arenaer og prosesser for å fremme arbeidet med mer sirkulær massehåndtering. Blant annet har etaten bidratt inn i rekruttering av massekoordinatoren i PBE, deltatt i samarbeidet i arenaen for sirkulære masser i Hovinbyen, bidratt inn i Vikens planarbeid på masser og samarbeidet med PBE om masser som tema inn i KPA. I tillegg har Klimaetaten i samarbeid med PBE fortalt om barrierer og løsninger i mange deler av kommunen og gitt høringsinnspill til ny minerallov.

Foto: Nils Gelting Andresen

Utslippsfrie byggeplasser

I Oslo står bygg og anlegg for omtrent 6 prosent av utslippene i Miljødirektoratets kommunefordelte klimagassregnskap (2021). Det antas at omtrent 20 prosent av bygge- og anleggsvirksomheten i Oslo er kommunens egne prosjekter. Gjennom den kommunale arbeidsgruppen for utslippsfrie byggeplasser, har Klimaetaten bistått UKE og andre relevante etater i oppfølging av standard kontrakts krav og tildelingskriterier. På kommunens egne byggeplasser er nesten halvparten av de oppnådde utslippskuttene (i 2021) på bygge- og anleggsplassene resultat av elektrisk drift, mens resten stammer fra bruk av biodrivstoff. Dette tyder på at modellen for bruk av innkjøpsmakt og tildelingskriterier fungerer etter hensikten i dette markedet.

I mai 2022 arrangerte Oslo kommune i samarbeid med Maskingrossiternes Forening en markedsdialog på Vei- og anleggsmessen på Lillestrøm. Klimaetaten bidro i planleggingen og utformingen av kommunens opplegg, og resultatet var et godt arrangement hvor bransjen kom sammen for å diskutere felles utfordringer og muligheter i overgangen til utslippsfri bygge- og anleggsvirksomhet.

Handlingsplan for nullutslippshavn

I 2022 startet arbeidet med revidering av handlingsplan for Oslo havn som nullutslippshavn. Arbeidet ledes av Byrådsavdeling for næring og eierskap (NOE) med bidrag fra Klimaetaten og Oslo havn. Utslipp fra sjøfart står for nesten 4 prosent av utslippene i Oslo. Oslo Havn har gjennom de siste årene jobbet godt med å etablere landstrøm som vesentlig reduserer utslipp fra skip som ligger til kai. Havna har bygget ut landstrøm til utenriksferjene og sementskip, og har planer om å bygge ut landstrøm for container-, tank-, og cruiseskip. Gjennom revidering av planen vil NOE, Klimaetaten og Oslo Havn jobbe tett sammen for å videreutvikle virkemidler som sikrer at flere skip tar i bruk landstrøm, samt velger å bruke alternativt drivstoff med lavere klimagassutslipp. Klimaetaten bidrar inn i arbeidet med kunnskap om utslippene fra sjøfart, fremtidig teknologiske løsninger og utvikling av klimapolitikken internasjonalt. Revidering av handlingsplanen skal ferdigstilles våren 2023.

Forsert elektrifisering

På oppfordring fra Byrådsavdeling for næring og eierskap og Byrådsavdeling for miljø og samferdsel ble det høsten 2021 etablert en arbeidsgruppe bestående av Klimaetaten, Hafslund Ny Energi og Elvia. Oppdraget var å belyse barrierer og muligheter for forsert elektrifisering av tungtransport og bygge- og anleggssektoren. Arbeidsgruppen har gjennom 2022 hatt jevnlige møter, og utarbeidet en felles rapport med anbefalinger for videre arbeid for å forsere elektrifiseringen av disse sektorene. Som underlag for den felles rapporten, gjennomførte Hafslund Rådgivning en utredning av fremtidig behov for elektrisitet og lade- og infrastrukturbehov, og konsekvenser av det økte effektbehovet. Grunnlaget for utredningen var

estimerer for fremtidig aktivitet knyttet bygg-/anlegg i Oslo og tilhørende elektrisitetsbehov ved en gradvis omlegging til utslippsfri aktivitet.

Hafslunds utredning konkluderte med at effektbehovene fra utslippsfrie bygg- og anleggsplasser fremover representerer en potensiell stor utfordring for strømmettet i Osloområdet. Dette skyldes at hver enkelt bygg- og anleggsplass isolert sett har høye effektbehov, og når stadig flere prosjekter skal gjennomføres utslippsfritt (og parallelt), vil det potensielt medføre svært store effektbehov.

På bakgrunn av disse konklusjonene foreslo arbeidsgruppen flere tiltak som har blitt iverksatt. Blant annet fikk Klimaetaten i desember tilsagn på en Klimasats-søknad for kartlegging av energi- og effektbehov på utvalgte bygge- og anleggsplasser i Oslo kommunes regi. I tillegg ble det igangsatt planlegging av en energikonferanse i mars 2023 med de viktigste aktørene i bransjen.

Energiarbeid

Oslo kommune har gjennom budsjett 2024 styrket arbeidet med energi. Klimaetaten har fått bevilget midler til å opprette en egen energienhet, som skal jobbe med å koordinere kommunens arbeid for å nå energimål og -satsningsområder. Oslo kommune har i tillegg styrket tilskuddordningene til Klima- og energifondet på energiområdet. Med å øke støttesatsene er målet at enda flere innbyggere og næringslivsaktører investerer i tiltak for å energieffektivisere og øke strømproduksjonen. Se øvrig omtale om energi og tilskuddordninger under punkt 2.3.

Klimaetaten arrangerte høsten 2022 en kommunal fagdag om energi og energieffektivisering. Det deltok om lag 50 kollegaer fra ulike bydeler og etater. Agendaen for dagen var energiledelse, energieffektiviseringstiltak, Oslo kommunes samkjøpsavtale for kjøp av strøm og erfaringsutveksling rundt energitiltak.

Høsten 2022 leverte Klimaetaten en vurdering til Byrådsavdeling for miljø og samferdsel av kommunenes rolle for å tilrettelegge for felles kjøreløsninger og startet planleggingen av en konferanse for å diskutere framtidig energiforsyning i Oslo.

Furuset-prosjektet

I 2019 fikk Furusetprosjektet tildeling fra Enova med en planlagt tids- og budsjettplan frem til 2025. Prosjektet var forsinket i oppstarten som følge av store forsinkelser i regulering og byggesaker knyttet til de planlagte involverte byggene, ikke minst JM Byggs utbygging av cirka 600 leiligheter i Karihaugveien 22. I 2022 har Plan- og bygningsetaten gitt rammetillatelse, og JM Bygg har tatt opp igjen aktiviteten og planlegger utbygging.

Frem til nå har prosjektet konsentrert seg om det termiske; lavtemperatursystemet, energisentralen og ikke minst det termiske sesonglageret. I 2021 ble det gjennomført testboringer som viser at geologien er egnet som termisk sesonglager. Energilageret vil bestå av mellom 3 og 400 brønner på cirka 200 meters dybde i et område tilsvarende en halv fotballbane.

I 2022 har prosjektet kunnet igangsette arbeidet med elektrisitetsstyring og fleksibilitet. Enfo skal være operatør for aggregering og handel med fleksibilitet fra aktørene i Furusetprosjektet og leder nå to av arbeidspakkene, Arbeidspakke 5: Instrumentering og datafangst for forbrukerfleksibilitet og styring el og Arbeidspakke 7: Implementering – utnyttelse av fleksibilitet.

Bidrag inn i nytt kvalitetsprogram for Filipstad

Klimaetaten har deltatt i arbeidet med nytt kvalitetsprogram for Filipstad. Kvalitetsprogrammet skal oppdateres etter at bystyret i juni 2020 vedtok områderegulering (sak 201/20) og detaljregulering (sak 202/20) for Filipstad. Et mål med gjennomgangen er at Filipstad skal utvikles som et forbilde for en menneske- og naturvennlig nullutslippsbydel. Klimaetaten deltar også i arbeidet med å lage energiutredning for Filipstad, ledet av Oslo Hafslund Celsio.

Rammebetingelser, lovverk og planer

På oppdrag fra byrådsavdelingen har Klimaetaten i 2022 utarbeidet en oversikt over hvilke nasjonale rammebetingelser som er sentralt for kommunen å påvirke. I arbeidet er det tatt utgangspunkt i områder og prosesser der det er identifiserte utfordringer for gjennomføring av klimapolitikken.

Klimaetaten har også utarbeidet innspill til Klimautvalget 2050 sin delrapport. Klimaetaten har spilt inn detaljerte merknader til hvordan de ti påstandene i utvalgets rapport kan implementeres, blant annet gjennom en mer helhetlig politikk for omstilling, en sterkere statlig klimaledelse og en klimagjennomgang av alt regelverk. Innspillet er publisert på nettsidene til Klimautvalget 2050 og på KlimaOslo. På vegne av byrådsavdelingen, har Klimaetaten også koordinert Oslo kommunes innspill til ny Stortingsmelding om klimatilpasning.

Klimaetaten har i 2022 arbeidet med å gi klimainnspill til kommuneplanens arealdel. Arealdelen setter langsiktige rammer for store deler av klimapolitikken. Arealpolitikken er avgjørende for mobilitet, for klimarobusthet og for å ta vare på grønne områder i byen, samt Marka. Klimaetaten og Plan- og bygningsetaten har samarbeidet om å vurdere hvilke klimakrav som bør inngå som bestemmelser i kommuneplanens arealdel. I arbeidet har vi sett på krav knyttet til blant annet klimaregnskap, anleggsplasser, massehåndtering, riving versus rehabilitering/demontering og ombruk, materialvalg, levetid, elektrisk næringstransport, energiløsninger, karbonlagring og klimatilpasning. Arbeidet har tatt utgangspunkt i samarbeidet der etatene vurderte handlingsrommet for klimakrav i reguleringsplaner, som resulterte i krav til fossilfrie anleggsplasser i 2020. Disse kravene har vært gjenstand for diskusjon etter Kommunal- og distriktsdepartementets uttalelse om at det ikke finnes tilstrekkelig hjemmel for slike krav. Som en følge av uttalelsen har Statsforvalteren opphevet reguleringsbestemmelser i planer som har vært gjenstand for klage. Klagene har ikke omhandlet fossilfrie anleggsplasser. Klimaetaten er uenig i departementets vurdering og står fast på at kravet har tilstrekkelig hjemmel i plan- og bygningsloven.

Foto: Christian Tunge

Karbonlagring og klimatilpasning i byen og marka

I 2022 fikk Klimaetaten i samarbeid med Plan- og bygningssetaten, Bymiljøetaten og Vann- og avløpsetaten utarbeidet et kart over byggesonen. Kartet viser karbonlagre, viktig naturmangfold og hvor vegetasjon bidrar til å redusere avrenning, redusere hetebølger/varmeøyer, gi grønne korridorer med mer.

Kartet ble laget for å kunne se klima og natur mer i sammenheng, som er særlig relevant for karbonlagring og klimatilpasning. Kartet gir både oversikt over hvilke områder som bør ivaretas for å beholde karbonlagre og egenskaper som bidrar til klimatilpasning, samt hvilke områder som kan være aktuelle å styrke grøntstruktur på for å bidra til klimatilpasning. Kartet kan både brukes av politikere og administrasjonen inn i planprosesser, men også av privatpersoner eller andre som ønsker å vite mer om hva slags økosystemtjenester vegetasjonen i byen gir. Kartene og veilederen som følger med er tilgjengelige på KlimaOslo.

For å få ytterligere kunnskap om karbon også under bakken, søkte Oslo sammen med Bergen, Stavanger og Trondheim om støtte fra Klimasats. Det ble innvilget midler for å få mer kunnskap om karbon i jord i urbane områder, og prosjektet skal være ferdig våren 2023.

Klimaetatens og Bymiljøetatens felles notat om inkludering av klimahensyn i kommuneskogen ble i 2022 behandlet av byrådsavdeling for miljø og samferdsel og godkjent av miljøbyråden. Klimaetaten og Bymiljøetaten har bistått med utforming av oppdrag til etatene for oppfølging av anbefalingene. Anbefalingene er utformet med utgangspunkt i føringen fra Klimastrategien om

at tiltak som har positiv effekt for både klima, naturmangfold og friluftsliv skal prioriteres. Blant anbefalingene er både tiltak for å sikre oppfølging av mål om å ivareta karbonlagre, øke opptak og for å ivareta klimatilpasning. I relasjon til karbonlagring legger kommunen stor vekt på hvordan skogsdriftsformer påvirker karbonlagring i jord. Kommunen vil videreføre praksisen med skogsdrift som simulerer naturlig skogdynamikk gjennom blant annet lukkede hogstformer. Samtidig skal hogst og tynning gjøres på en måte som sikrer fortsatt økt volumtilvekst i skogen. Kommunen vil også videreutvikle og øke omfanget av restaurering av myr, og sikre redusert avskoging innenfor Markagrensa. Kommunen skal også bidra med ny kunnskap om potensiale for økt karbonlagring i jord i en mer variert og flersjiktet skog uten flatehogst, og hvordan et slikt skogbruk gjør skogen mer robust for klimaendringer.

Bærekraftig urbant landbruk

Som en del av tiltaksliste for urbant landbruk har NIBIO, på oppdrag fra Klimaetaten og Bymiljøetaten utarbeidet en rapport med føringer og premisser for et bærekraftig urbant landbruk¹. Målet med oppdraget har vært å få gode føringer og anbefaling for landbruket som drives i Oslo, basert på en sammenstilling av eksisterende kunnskapsgrunnlag på området. Temaer i rapporten er jordkvalitet, vanning, arter og energibruk. Rapporten skal danne grunnlag for føringer som saksbehandlere og rådgivere i Oslo kommune kan bruke i veiledning, saksbehandling og evaluering av diverse saker innenfor urbant landbruk. Rapporten danner også grunnlag for kommunens videre arbeid med å tilrettelegge for urbant landbruk.

Sammenstilling av Klimapanelets delrapport om «Konsekvenser, tilpasning og sårbarhet»

I februar 2022 lanserte FNs Klimapanel sin andre delrapport av den sjette evalueringsrapporten om klimaendringer. Delrapporten hadde tittelen «Effekter, tilpasning og sårbarhet» (Impacts, adaptation and vulnerability). Klimaetaten har fått en av hovedforfatterne bak rapporten til å skrive en sammenstilling av de mest relevante funnene fra denne rapporten for Oslos arbeid med å bli en klimarobust by. Sammenstillingen danner grunnlag for det videre arbeidet med å oppdatere kunnskapsgrunnlaget for klimatilpasning. Sammenstilling og oppsummering av funnene er publisert på KlimaOslo.

CCS

I juni 2021 fikk Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG) et oppdrag om å *vurdere muligheter for forbrenning av husholdningsavfall med karbonfangst*. REG ba Rambøll Danmark om å vurdere mulighetene for karbonfangst og lagring i egen regi (eget anlegg) eller i ekstern regi (anskaffe CCS i marked). Rapporten fra Rambøll har synliggjort viktige veivalg for å sikre en utslippsfri avfallshåndtering før 2030. Arbeidet ble ferdigstilt november 2022. Som en del av styringsgruppa bidro Klimaetaten med faglige vurderinger av fremtidig klimapolitikk nasjonalt og internasjonalt og hvordan dette kan påvirke kostnadsbildet og potensielle veivalg.

¹ https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmlui/bitstream/handle/11250/2978635/NIBIO_RAPPORT_2022_8_18.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Reintroduksjon av ålegras i fjorden

Klimaetaten har i 2022 ledet en arbeidsgruppe med Bymiljøetaten for å se på muligheten for å restaurere ålegraseng i Oslofjorden og hvilket positivt potensiale dette vil ha for klimatilpasning, karbonlagring og naturmangfold. Ålegras er en plante som ikke lenger finnes i fjorden innenfor Oslo sine grenser, og minker også både nasjonalt og internasjonalt pga. menneskelig påvirkning. Ålegras er veldig viktig for naturmangfold og er gyte- og oppvekstområde både for kysttorsk og mange andre arter. I tillegg motvirker ålegras erosjon, havforsuring og det lagrer karbon.

I juni ble det plantet ut ålegras på tre ulike testområder. Områdene har vært kontrollert i august og oktober 2022. Foreløpig er det positive resultater på flere av stedene. Endelig resultat vil foreligge etter befaring våren 2023. Prosjektet har fått fin mediedekning både av NRK og Aftenposten. Klimaetaten har også informert om arbeidet gjennom artikler på KlimaOslo og videoer i sosiale medier. BYM overtar prosjektet i løpet av januar 2023 og vil drive det videre som en del av sitt arbeid med fjorden.

Arbeidet med utplantning har vært basert på en rapport NIVA utarbeidet i 2021. Utplantingen ble gjort etter at Klimaetaten søkte tillatelse hos Nærings- og fiskeridepartementet og hadde dialog med Bærum kommune for å bruke ålegrasengen i Storøykilen som donoreng. NIBIO gjennomførte testing av ålegraset for å sikre at det ikke hadde sykdommer.

Overvannshåndtering

Som en videreføring av pilot for fordrøyning i Marka fra 2021 ble det iverksatt pilottiltak i Skådalen for å prøve ut naturbasert metode på et område med mer vannføring. Målet med tiltaket er å bygge en barriere med lokale materialer på stedet hvor normal vannføring slipper igjennom, samtidig som det fordrøyer vann i området og bidrar til å forhindre skader ved store nedbørshendelser.

En arbeidsgruppe bestående av Bymiljøetaten og Klimaetaten gjennomførte tiltaket i juni 2022. Erfaringene viser at tiltaket gir god effekt og krever lite ressurser. Arbeidet ble gjennomført av to personer og tok til sammen fire og en halv time hvor to trær ble hugget og stein båret fra området rundt. Kort tid etter at barrieren ble oppført kom det store mengder nedbør (tiårshendelse). Resultatene viste at barrieren hadde god oppstuvning av vannet, men at potensialet i området ikke ble fullt utnyttet. Gjennomstrømningen ble derfor justert ved å legge til mer stein. Neste nedbørshendelse vil vise om justeringen har vært vellykket. En bildereportasje om prosessen er publisert på KlimaOslo og på sosiale medier.

Høsten 2022 sluttet Grønt teknisk forum seg til kommunikasjonsstrategi for overvannshåndtering. Strategien skal bidra til å nå målene i Strategi for overvann, og at alle involverte etater samarbeider tettere om overvannskommunikasjon. Strategien er utarbeidet av en arbeidsgruppe med overvann- og kommunikasjonskompetanse, representert ved Plan- og bygningsetaten, Vann- og avløpsetaten, Bymiljøetaten, Brann- og redningsetaten. Arbeidet har vært ledet av Klimaetaten.

Sirkulærøkonomi og utredning av framtidens avfallssystem

Oslo har ambisiøse mål for et sirkulært og utslippsfritt avfallssystem mot 2030. Det krever at vi utvikler avfallshåndteringen videre i miljøvennlig retning, med vekt på utsortering, materialgjenvinning samt fangst og lagring av CO₂. Det kommer nye krav fra EU og nasjonalt nivå som vil kreve betydelige investeringer, og det er krevende å avveie ulike faglige hensyn og prioritere. I mars 2022 ferdigstilte renovasjon- og gjenvinningsetaten en utredning av alternative løsninger som kan være aktuelle for Oslo. Særlig relevant for klimaarbeidet er vurdering av potensial for mer utsortering av plast ved etablering av et ettersorteringsanlegg. Et slikt anlegg kan øke plasten som utsorteres og sendes til materialgjenvinning fra dagens 30 prosent til over 80 prosent. Klimaetaten bidro inn i arbeidet som var ledet av Renovasjons- og gjenvinningsetaten

Indirekte utslipp

I 2022 vedtok byrådet et mål om å redusere klimagassutslippene fra materialene som brukes i kommunens nye og rehabiliterte bygg med 30 prosent, sammenlignet med utslippsnivåene for materialer i FutureBuilt ZEROs referansebane for "dagens praksis". Denne referansebanen fremstiller et nivå på klimagassutslipp som anses som "dagens praksis" for bygningers livsløp, med en forutsetning om at "dagens praksis" er halvert i 2030 sammenlignet med 2020. Det er laget egne målbaner for utslipp fra henholdsvis material- og energibruk. I Oslobygg gjelder kravet samlet for prosjektporteføljen, noe som gir en fleksibilitet i hvilke tiltak som iverksettes i de ulike prosjektene. For å nå målet om 30 prosent reduksjon, må Oslo kommune rive mindre,

gjennbruke materialer og øke bruken av materialer med lavere klimagassutslipp. Dette kan være materialer som trevirke, lavkarbonbetong og resirkulert stål. Klimaetaten har bidratt med faglige innspill og som pådriver i utarbeidelsen av dette målet.

På bestilling fra Klimaetaten ferdigstilte NORSUS m.fl. i 2022 en utredning hvor de har beregnet indirekte utslipp fra innkjøp av varer og tjenester i kommunens virksomhet og indirekte utslipp fra mobilitet fra kommunens virksomhet, innbyggere og næringsliv. Med blant annet dette tallgrunnlaget som bakgrunn, har Klimaetaten utviklet et foreløpig indikatorsett for indirekte utslipp som ble presentert i Klimabudsjett 2023. Dette indikatorsettet vil videreutvikles i 2023.

Klimaetaten fikk i 2022 støtte fra Klimasats til å etablere et styringssystem for indirekte utslipp. Arbeidet startet så vidt opp i 2022, og det er ansatt en prosjektleder. I dette arbeidet vil videreutvikling av indikatorene nevnt over bli viktig. Arbeidet vil styrkes i 2023 og inngå i budsjettprosessen for 2024.

Klimaetaten deltar i koordineringsgruppe for kommunens arbeid med bærekraftig mat, som ledes av Utviklings- og kompetanseetaten. Bærekraftig mat spesielt og indirekte utslipp generelt er også løftet som tema på møter i regi av Næring for klima-nettverket.

Internasjonalt arbeid: Oslos klimaarbeid sprer seg globalt

Klimaetaten har bidratt som "lead-city" inn i C40 sin pilot for klimabudsjett. Piloten varte i hele 2022, der 13 storbyer fra hele verden deltok for å lære og diskutere hvordan de også kan sette opp et klimabudsjett for sin by. Det ble holdt flere webinarer i måneden, og en fysisk samling i Oslo i juni. Flere av byene har kommet godt i gang med å lage et klimabudsjett, og London har allerede lagt fram sin første versjon av dette.

Klimaetaten har bidratt i månedlige møter for de europeiske medlemsbyene i det internasjonale klimanettverket, CNCA. Klimaetaten sendte også to representanter til den europeiske CNCA-samlingen i Torino i oktober. Deltakelse i nettverket gir nyttig erfaringsutveksling rundt klimafaglige spørsmål.

Oslo fikk i 2022 status som en av EUs 100 klimanøytrale og smarte byer. Dette er et av EUs samfunnsoppdrag som skal akselerere samarbeid om utslippskutt i europeiske byer.

Klimaetaten har ansvar for fremdrift i dette arbeidet, inkludert ansvar for å utforme en klimakontrakt i tråd med EUs føringer. I 2022 har Klimaetaten fulgt opp dette arbeidet ved å:

1. Utarbeide et utkast til klimakontrakt, klimahandlingsplan og kartlegging av arbeid med privat sektor.
2. Utarbeide en søknad til Net Zero Cities om et pilotprosjekt for bedret styring av energi- og effektbehov på bygg- og anleggsplasser i samarbeid med Sintef, Hafslund og Elvia.
3. Presentert Oslo som en klimanøytral by på diverse konferanser, inkludert Sintef/NTNUs 'European Strategy Summit 2022'.

Foto: TED Countdown

TED-talk

I august mottok Klimaetaten en forespørsel om å fortelle om Oslos klimaarbeid gjennom en TED-talk. Dette er en sjeldent god mulighet til å profilere kommunens klimainnsats til et stort internasjonalt publikum. Klimaetaens direktør Heidi Sørensen holdt innlegget, og trakk frem de viktigste erfaringene kommunen har gjort seg i arbeidet med å kutte Oslos klimagassutslipp. Temaet for foredraget var spisset mot fem nøkkelerfaringer, for å skape størst mulig overføringsverdi for andre byer som ønsker å sette seg ambisiøse klimamål.

De fem erfaringene som ble trukket frem var: (1) Klimaarbeid handler om å skape bedre byer og bedre livskvalitet for innbyggerne, (2) Vær ambisiøs, (3) Viktigheten av gode styringsverktøy og tydelig ansvarsfordeling, (4) Du kan skape store endringer gjennom innkjøpsmakten din og (5) Ikke undervurder hvor raskt teknologi og markeder kan endre seg.

Foredraget ble publisert på nettsidene og Youtube-kanalen til TED i november, og hadde ved utgangen av 2022 om lag 750.000 avspillinger. Foredraget genererte ytterligere interesse for Oslos klimaarbeid fra internasjonal presse, blant annet fra PBS Newshour. PBS NewsHour er et amerikansk TV-nyhetsprogram som sendes på over 350 medlemsstasjoner, og er kjent for sin grundige dekning av saker og aktuelle hendelser. Den norske oversettelsen av foredraget er tilgjengelig på KlimaOslo.

MOVE21

MOVE21 er et femårig EU-finansiert mobilitets- og logistikkprosjekt som hadde oppstart juni 2021. Oslo kommune er prosjektkoordinator og gjennom Oslo Living Lab – ledet av Bymiljøetaten – skal det testes ut ulike konsepter for å effektivisere vare- og persontransport i Oslo. Prosjektet skal bidra til å nå Oslos klima- og trafikk mål og løsningene skal kopieres og implementeres i andre byer i Europa. Klimaetaten bidrar med kommunikasjonsfaglig og klimafaglig støtte til prosjektet. I 2022 bidro Klimaetaten til planleggingen og gjennomføringen av studieturen hvor europeiske deltagerbyer besøkte Oslo. Det er videre deltatt jevnlig i konseptarbeidet.

Toppscore på internasjonal rapportering

Klimaetaten koordinerte også i 2022 Oslo kommune sin rapportering til CDP. CDP er en internasjonal portal som samler klima- og miljørapportering for mange organisasjoner og nettverk, blant annet C40. Oslo fikk toppkarakter A på sin rapportering. Dette gjør at Oslo holder seg på øverste nivå, som er kategorien «Leadership».

Arendalsuka

Sammen med Bergen, Trondheim og Stavanger arrangerte Klimaetaten en sesjon om mobilitet på Arendalsuka. Sesjonen hadde tittelen «Byenes klimakraft – fra pilot til paradigmeskifte». På Bærekraftscenen i Arendal utfordret byene nasjonale myndigheter, ved klima- og miljøministeren, på ulike rammebetingelser for grønn mobilitet i byene. Oslo trakk fram behovet for fortsatt forsterket innsats for kollektivtrafikken og unngå kutt i kollektivtilbudet. Arrangementet ble strømmet på Klimaetatens YouTube-kanal. I forbindelse med Arendalsuka skrev også klimadirektørene i storbynettverket en felles kronikk, der det ble lagt vekt på at storbyene kan bidra til å nå klimamålene i transportsektoren - men at byene trenger tilgang til flere virkemidler. Kronikken ble publisert i Aftenposten.

Fiks det selv

Fiks det selv er en serie korte filmer med tips til hvordan folk kan gi de vanligste tingene sine lenger levetid, og dermed redusere de forbruksbaserte utslippene. Målgruppen er unge voksne, og tipsene skal være mulige å gjennomføre uten forkunnskaper og med redskaper som er vanlige å ha hjemme. Første sesong ble markedsført fra november 2021 til januar 2022, og hadde to av Klimapilotene som programledere.

Gjennom 2022 ble ytterligere to sesonger produsert. I fellesferien kom en sesong der Klimapilotene demonstrerte enkle reparasjonsteknikker og vedlikeholdstips for turtøy og turutstyr. Episodene var tilpasset sosiale mediekkanaler som målgruppen bruker. Før jul kom en sesong der Klimapilotene viser enkle tips for å reparere typiske skader på festantrekk, og teknikker for å gi eldre plagg nytt liv til fest og høytidsfeiringer. Sluttrapportene fra begge runder med markedsføring viste at Klimaetaten i stor grad lyktes å nå ut til målgruppen. Begge sesongene med korte filmer og artikler er også publisert på KlimaOslo.

Foto: Oda Hveem

Klimapilotene og Klimaskolen.no

Klimaetaten videreførte i 2022 satsingen «Klimaløft i Osloskolen» i samarbeid med Utdanningsetaten. Satsingen består av to prosjekter: tilbud om besøk av klimapiloter og undervisningsportalen Klimaskolen.no. Målet er å gi elevene kunnskap som gjør dem i stand til å forstå miljø- og klimautfordringene, og samtidig se mulighetene i det grønne skiftet. I løpet av 2022 har Klimapilotene holdt foredrag for cirka 5.300 elever på 47 skoler. Siden oppstarten i 2019 har 32.000 elever fordelt på cirka 90 prosent av alle skolene i Oslo, fått foredrag av en klimapilot.

Hovedkonklusjonene fra evalueringsrapportene i 2022 viser at lærerne er veldig fornøyde med både tilbudet, klimapilotenes kompetanse og formidlingsevne og tilbudets relevans for læreplanen og deres undervisning. Hele 96 prosent av lærerne vil anbefale andre å få dette foredraget. Også andre byer har nå startet med klimapiloter og i 2022 ble det holdt et kompetanseoverføringskurs for piloter i Trondheim.

I 2022 har også Instagramkontoen @Klimapilotene blitt videreutviklet. Dette har ført til at antall følgere har økt med 80 prosent i løpet av året, til drøye 12.000 følgere ved utgangen av året.

Klimaetaten etablerte også et samarbeidet med Vålerenga, og Klimapilotene har deltatt på deres Engaland-satsing. På denne måten når Klimaetaten ut til målgrupper enn det etaten har gjort tidligere.

På undervisningsportalen Klimaskolen.no er det samlet kvalitetssikrede undervisningstilbud og undervisningsopplegg om klima- og miljø og har lærere som målgruppe. Portalen blir jevnlig oppdatert med nye undervisningsopplegg og er godt besøkt. I løpet av 2022 hadde portalen cirka 55.000 visninger.

Klimamyter

Høsten 2022 publiserte Klimaetaten tre nye artikler på klimamyter.no. Disse handlet om solceller i Norge, bærekraftig klesforbruk og klimagassregnskap for kjøtt og grønnsaker. Klimamyter.no er en nettside etaten opprettet i 2020. Målet er å rydde opp i misforståelser og vrangforestillinger om klimaendringer og klimatiltak. Målgruppen er først og fremst unge mellom 16 og 25 år. Siden 2020 har etaten behandlet nye temaer, slik at biblioteket av myter som tilbakevises nå består av tolv artikler. To av artiklene i 2022 ble ledsaget av korte filmer til bruk i sosiale medier. Klimapilotene blir brukt som fortellere i disse filmene.

Klimaundersøkelsen

Klimaundersøkelsen 2022 viser at befolkning og næringsliv i Oslo fortsatt gir en stabil høy støtte til Oslos klimaarbeid. I tillegg gjør både befolkning og næringsliv tiltak som kutter klimagassutslipp. Flere privatpersoner har energieffektivisert hjemmene sine og flere reiser mer miljøvennlig til jobb eller skole.

70 prosent av Oslofolk svarte at de er enig i at det er «svært» eller «ganske» viktig å redusere klimagassutslippene med 95 prosent innen 2030. 75 prosent svarte at det er «svært» eller «ganske» viktig at Oslo skal bli en by som tåler klimaendringene bedre.

Enda flere enn året før er enige i at politikerne bør vise samme handlekraft overfor klimakrisen som de gjorde i koronakrisen. I 2021 svarte 53 prosent at de var «svært» eller «ganske» enig i at politikerne burde vist samme handlekraft ovenfor klimakrisen som de gjør i koronakrisen, mens i 2022 svarte 62 prosent dette.

Resultatene fra Klimaundersøkelsen 2022 viser også at bedriftenes holdninger til mulige klimatiltak fra kommunen tydelig har beveget seg. Flere bedrifter er nå mer positive til å gi nullutslippsløsninger fortrinn i vare- og nyttetransporten i Oslo.

Alle resultater fra Klimaundersøkelsen og rapporten om de viktigste trendene er tilgjengelig på KlimaOslo. En rekke resultater fra spørsmål om befolkningens klima-adferd er i tillegg trukket ut og gitt en detaljert digital framstilling på undersiden [Klimavaner](#). Her kan leseren studere hva respondentene har svart om sin egen adferd, brutt ned på kjønn, alder, geografi og bilhold. [Klimavaner](#) var en nyskapning på KlimaOslo i 2022.

Resultatene er også delt i sosiale og tradisjonelle media.

Klimakassa

I 2022 inviterte Klimaetaten Oslos innbyggere til å bidra med ideer og bli med på klimadugnaden. Fra mai til desember ble besøkende på Klimahuset oppfordret til å legge igjen forslag til kommunens klimaarbeid i en Klimakasse. Det ble stilt to spørsmål, ett om mobilitet og ett om gjenbruk. Det kom inn 1.100 svar om mobilitet og 600 om gjenbruk.

Klimakassa ble gjennomført som et ledd i å identifisere nye mulige klimatiltak, samt å følge opp «byrådet vil»-punktet «styrke arbeidet med å involvere befolkning, særlig barn og unge, og næringsliv i omstillingen til en nullutslippsby».

Klimakassa har skapt engasjement blant barn og unge, særlig på spørsmål om mobilitet. Svarene støtter opp om eksisterende tiltak og virkemidler for å tilrettelegge for sykkel, gange og kollektiv på bekostning av bil. Klimaetaten vil vurdere innspillene i klimabudsjettarbeidet. For å gjøre prosjektet og innspillene kjent ble det laget to oppsummerende stemningsfilmer, en film for hvert spørsmål. Filmene er produsert internt i Klimaetaten, og markedsført på sosiale medier.

Effektivisering og digitalisering

Klimaetaten har de siste årene jobbet med å ta i bruk ulike digitale løsninger for å forbedre og effektivisere arbeidsprosesser og samhandling internt i etaten og ut mot befolkningen.

Klimaetaten tok i bruk Office 365 i regi av Oslo kommune i mars 2022. Innføringen ble gjennomført på bakgrunn av kartlegging og ansattinvolvering i et forprosjekt før utrulling av programmet. Innføring av Office 365 har gitt en rekke gevinster for etaten og oppsummeres kort i punktene under:

- Mer effektiv arbeidshverdag
- Automatisering av oppgaver
- Økt fokus på sikkerhet og personvern
- Redusert klimaavtrykk
- Reduserte driftskostnader

I 2022 har Klimaetaten videreutviklet saksbehandlingssystemet for tilskuddsordningene. Videreutviklingen innebærer at det gis automatisk tilsagn dersom visse kriterier i søknaden oppfylles, slik som adresse til søker og størrelse på omsøkt tilskudd. På tilskuddsordninger der søknaden behandles automatisk, vil søker motta tilsagn få minutter etter at søknaden er sendt inn. Automatiseringen er innført for ordninger med stort volum av søkere og der vurderingskriteriene er konkrete og like for alle søkere. Dette gir effektiv saksbehandling og raskt svar til søker. Det er ikke tenkt at automatisk saksbehandling skal ta over all saksbehandling av tilskuddsordninger, men kun mot utvalgte ordninger i første omgang som i stor grad er regelstyrt.

Rekordår for tilsagn

I 2022 er tre av fire resultatindikatorer nådd. For første gang siden 2018 har Klimaetaten nådd målet om at gitt tilsagnsbeløp er lik tilsagnsrammen for året. I 2018 var tilsagnsrammen på 80 millioner kroner, mens den for 2022 var på 120 millioner kroner. Det er dermed satt ny rekord for gitt tilsagnssum i 2022. Dette betyr at innbyggere og næringsliv i Oslo i tiden fremover vil gjøre store investeringer i klima- og energiltak. Dette vil gjøre Oslo bedre rustet til å nå målene i klimastrategien.

Tilsagn til klimatilskudd (akkumulert)

1 000 Kroner

70 000

60 000

50 000

40 000

30 000

20 000

10 000

0

jan feb mar apr mai jun jul aug sep okt nov des

Energi

Mobilitet

Bygg og anlegg

46,4

Figur 1: Utviklingen av tilsagn til hvert område gjennom året.

2.2 Måloppnåelse, kapittel 770 Tilskudd til klima- og energitiltak

For klimatilskuddene ble 2022 et rekordår. I 2022 ble det satt ny rekord i tilsagnssum som ble gitt gjennom Klima- og energifondet. Totalt ble det lovet ut 120 millioner kroner til søkere på klima- og energitiltak i Oslo. Den forrige tilsagnsrekorden har stått siden 2018, da det ble gitt 80 millioner kroner i tilsagn. Tilsagnsrekorden viser at innbyggerne og næringslivet i Oslo ønsker å være med på klima- og energiomstillingen.

Tabell 2.2b Måltall for tjenesteproduksjon for kap. 770 Tilskudd til klima- og energitiltak

Resultatindikator	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Resultat 2022	Avvik 2022
Summen av tilsagnsbeløp gitt i løpet av budsjettåret er lik tilsagnsrammen for 2022	51,5 %	48,8 %	100 %	100 %	0 pp.
Andel av gitt tilsagnsbeløp rettet mot transportsektoren	72,8 %	64 %	40 %	34 %	-6 pp.
Andel av gitt tilsagnsbeløp rettet mot bygg- og anlegg	3,9 %	4 %	10 %	15,4 %	+5,4 pp.
Andel av gitt tilsagnsbeløp rettet mot energibesparende tiltak	23,3 %	32 %	30 %	50,6 %	+20,6 pp.

Kommentar til måltabellen: Måltallene viser en målsetting om at en minimumsandel av gitte tilsagn skal rettes mot en bestemt sektor. Minimumsandelene er satt slik at summen av disse er mindre enn 100 %. Det betyr at det ikke legges føringer på gjenværende andel av gitte tilsagn, som da kan fordele seg fritt på sektorene. Faktisk andel kan derfor ved årets slutt overstige minimumsandelene. Formålet med en slik fordeling er å signalisere forventning om omfanget av innsatsen rettet mot en sektor i et gitt budsjettår.

Kommentarer til resultatindikatorer

Kommentar til resultatindikatoren "Andel av tilsagnsramme rettet mot transportsektoren"

Mobilitetssektoren er den største utslippskilden i Oslo og står for over 50 prosent av utslippene. For at kommunen skal nå klimamålene, må vi få til kutte utslippene her. Resultatet for mobilitetssektoren er litt lavere enn måltallet for året. Mobilitetsordningene er likevel fortsatt populære og tilsagnene som er gitt til sektoren i år vil bidra til store utslippskutt i Oslo i årene fremover. Resultatet for sektoren er godt hjulpet av nye ordninger Klimaetaten har etablert de siste årene. Dette er ordninger rettet mot næringstransport, som for eksempel *Lading av lastebil og buss*. I tillegg har tilskuddsordningen *Ladeinfrastruktur i borettslag og sameier* bidratt til å muliggjøre over 50.000 ladepunkt for elbiler i borettslag og sameier i hele Oslo.

Kommentar til resultatindikatoren "Andel av tilsagnsramme rettet mot bygg- og anlegg"

For første gang siden det ble satt mål for sektoren bygg- og anlegg i 2020, har vi nådd måltallet. Det er spesielt tilskuddsordningen for mobile ladestasjoner til byggeplasser som har bidratt til dette. Oslo som by er stadig under utvikling og nye bygninger og bydeler skal bygges de neste årene. Dersom Oslo skal nå målet om utslippsreduksjon, må bygg- og anleggsbransjen over på nullutslippsløsninger. Bransjen står i dag for 12 prosent av utslippene i Oslo. Både Klimaetaten og Enova har tilskuddsordninger som bidrar til at overgangen til nullutslippsløsninger blir lettere for aktører i bygg- og anleggsbransjen.

Kommentar til resultatindikatoren "Andel av tilsagnsramme rettet mot energibesparende tiltak"

Sektoren som har mottatt størst andel av tilsagnsrammen i 2022 er energisektoren. I 2021 og 2022 økte interessen for sektoren på grunn av høye strømpriser i Oslo. I 2022 økte Klimaetaten satsene for energiordningene. Dette bidro til at en så stor andel av tilsagnsrammen gikk til sektoren i 2022.

Stor interesse for energiordningene, mange søknader på mobilitetstiltak og flere entreprenører og byggherrer i Oslo som gjennomfører byggeprosjekter med utslippsfrie maskiner, har til sammen ført til at det er satt rekord for tilsagn gitt gjennom Klima- og energifondet. Dette viser at det er stor vilje blant befolkningen og næringslivet i Oslo til å gjennomføre gode klima- og energitiltak.

Tilskuddsordninger for tunge kjøretøy

Tungtransport står for 13 prosent av utslippene i Oslo. For at Oslo skal nå klimamålene, er vi avhengig av at tungtransporten blir utslippsfri. Høsten 2021 lanserte Klimaetaten for første gang en tilskuddsordning som legger til rette for at aktører i tungtransportbransjen velger elektriske løsninger. I 2022 har tilskudd til nettopp tungtransport vært avgjørende for at hele tilsagnsrammen ble delt ut.

I Oslo er en av hovedutfordringene for å få på plass et offentlig tilgjengelig nettverk av hurtigladestasjoner for tunge kjøretøy, at det er få tilgjengelige arealer kommunen kan bruke til dette formålet. I 2022 åpnet de første offentlig tilgjengelige hurtigladeplassene for tunge

kjøretøy på Filipstad, men dette er foreløpig de eneste hurtigladerne i Oslo som er tilpasset tunge kjøretøy.

Høsten 2022 lanserte Klimaetaten den konkurransebaserte tilskuddsordningen *Offentlig lading av tunge kjøretøy*. Gjennom ordningen kan aktører søke om tilskudd til å etablere en ladestasjon for tunge kjøretøy som de selv finner areal og plassering for. Den første søknadsfristen var 1. desember, og det er ny søknadsfrist 1. mars 2023. Til søknadsfristen 1. desember mottok Klimaetaten åtte søknader fra seks ulike aktører. Det ble gitt støtte til to aktører, og støtten vil bidra til at det bygges 28 nye hurtiglader for lastebiler og busser i Oslo på tre forskjellige ladestasjoner. De nye ladestasjonene vil, sammen med ladestasjonen for tunge kjøretøy på Filipstad og den kommende på Grønlikaia, danne et nettverk av hurtiglader for tunge kjøretøy fordelt på ulike steder i Oslo. Alle hurtigladerne er klargjort til minst 350 kW og vil være offentlig tilgjengelige og døgnåpne.

Ladestasjonene vil gjøre det lettere for tungtransportbransjen å velge elektrisk neste gang de skal kjøpe nytt kjøretøy. Tilskuddsordningen har en smal målgruppe, så for å få ordningen kjent, brukte Klimaetaten sitt eget nettverk og kjennskap til bransjen. Lanseringen med søknadsfrister ble dekket av flere bransjemedier. Klimaetaten inviterte også til et informasjonsmøte om tilskuddsordningen før søknadsfristen. Invitasjon ble sendt ut på e-post og lagt ut på Doffin.

Tidlig i 2022 informerte Enova om nedleggelse av ordningen for etablering av biogasstasjoner i februar 2022. I Oslo var det i 2022 kun én biogasstasjon. For at biogass skal være et godt alternativ for tungtransportaktører, bør det være flere fyllestasjoner i byen. Klimaetaten lanserte derfor sommeren 2022 tilskuddsordningen *Biogasstasjoner*. Gjennom tilskuddsordningen gis det tilskudd til etablering av inntil tre biogasstasjoner i Oslo. Tilskuddssatsen er avhengig av hvor mange tunge kjøretøy stasjonen kan betjene i løpet av en dag. Aktørene som søker om tilskudd, må selv finne en egnet tomt til biogasstasjonen. Klimaetaten har foreløpig ikke fått inn noen søknader på ordningen, men kjenner til at aktører leter etter egnede tomter.

I slutten av 2022 lanserte Enova tilskuddsordningen *Bedriftslading av tunge kjøretøy*. Ordningen overlappet delvis med Klimaetatens tilskuddsordning *Lading av lastebil og buss*, og etaten har derfor endret denne. Gjennom ordningen kan bedrifter få tilskudd til etablering av ladere til egne tunge kjøretøy, som bedrifter i Oslo har fått tilskudd til gjennom Klima- og energifondet siden høsten 2021. At Enova lanserer en tilskuddsordning for bedriftslading av tunge kjøretøy bidrar til at det er enklere for aktører som opererer i Oslo, men holder til utenfor Oslo, å bytte til elektriske tunge kjøretøy. Klimaetaten har mottatt flere henvendelser fra aktører som opererer i Oslo, men som lader bilene sine utenfor kommunegrensen, om hvorvidt de kan søke på ordningen. Det er svært positivt at de nå har mulighet til å søke på Enova sin ordning.

Tilskuddsordninger for bygg og anlegg

I begynnelsen av 2020 ga Klimaetaten tilsagn til et pilotprosjekt for utvikling av en battericontainer som kan brukes til å forsyne byggeplasser med elektrisitet, og lade maskiner og kjøretøy på byggeplassen. Siden da har flere selskaper begynt å tilby liknende løsninger, og etterspørselen etter slike løsninger har økt. Tilskuddet fra Klimaetaten var avgjørende for at pilotprosjektet ble gjennomført, og dette førte videre til en åpning av markedet for ladecontainere for byggeplasser i Norge. Våren 2022 lanserte Klimaetaten derfor en tilskuddsordning for kjøp, leie og leasing av ladecontainere til bygg- og anleggsplasser. Tilskuddsordningen ble lansert fra scenen på Vei- og anleggsmessen 12. mai av byråden for finans, og fikk samtidig omtale på bransjenettstedet bygg.no. Saken ble også omtalt av andre bransjemedier. Det kom raskt mange søknader på ordningen, noe som vil bidra til at flere bygg- og anleggsplasser i Oslo kan ta i bruk elektriske maskiner. Fra tilskuddsordningen ble lansert i mai og frem til årsslutt ga Klimaetaten ti tilsagn gjennom ordningen på til sammen 10,3 millioner kroner.

Klimaetaten har hatt tilskuddsordninger for bygg og anleggssektoren siden 2020. Den første tilskuddsordningen etaten hadde under sektoren var *Kartleggingsstøtte til utslippsfrie anleggsplass*. På tidspunktet da ordningen ble lansert, var det svært få bygg- og anleggsplasser i Oslo som benyttet utslippsfrie maskiner. Siden da har utslippsfrie teknologier blitt mer vanlige på anleggsplasser og behovet for å gjennomføre et kartleggingsarbeid i forkant av et prosjekt har blitt mindre. Klimaetaten har derfor ikke mottatt noen søknader på tilskuddsordninger i 2022. Vi har derimot mottatt flere søknader på etatens øvrige tilskuddsordninger innenfor bygg- og anleggssektoren.

Energikampanje og strømsparekampanje

2022 har vært preget av høye strømpriser i store deler av Norge, inkludert Oslo. Høye strømpriser gir strømkunder et insentiv til å både spare energi og gjennomføre enøk-tiltak. Strømprisene gjør også at investering i energitiltak lønner seg raskere og derfor blir mer aktuelle for folk og bedrifter å gjennomføre. Til sammen gjør dette at viljen til å gjennomføre energitiltak har økt. Samtidig er det en generell prisstigning i samfunnet og flere enn tidligere har trangere økonomi. Dette gjør at investeringen i enøk-tiltak blir tyngre å bære enn den var for kort tid siden. Dessuten er det alltid lurt å gjennomføre enøk-tiltak: Energibruken reduseres umiddelbart etter at tiltaket er gjennomført, og nedgangen i energibruk er mer eller mindre permanent.

For å bidra til at flere kan gjennomføre gode enøk-tiltak, lanserte Klimaetaten høsten 2022 en kampanje for energiordningene som varer ut 2023. Gjennom energikampanjen kan privatpersoner, borettslag og sameier få tilskudd til etterisolering og bytte av vinduer og dører. Borettslag, sameier og bedrifter kan få tilskudd til etablering av solcelleanlegg. Det bidrar til å senke strømregningene og til å øke den lokale energiproduksjonen, som er et av målene i Klimastrategien. Disse tiltakene ga Klimaetaten også tilskudd til før energikampanjen ble lansert, men med lavere tilskuddssatser. Med økt støtte nås det ut til dem som tidligere ikke så seg råd til å gjennomføre energitiltak på grunn av for høye kostnader. Gjennomsnittlig ble

tilskuddssatsen for privatpersoner, borettslag og sameier økt med 2-4 ganger, avhengig av tiltak.

Det har vært en stor økning i søknader på tiltakene. Dette viser at tiltakene har vært populære blant innbyggere og næringsliv. Dette vil føre til at eierne av boligene og næringsbyggene som gjennomfører tiltak, vil ha mindre behov for å kjøpe energi fra nettet.

For å hjelpe Oslos innbyggere til å gjennomføre enkle energieffektiviseringstiltak i hverdagen, laget Klimaetaten fire filmer som ga konkrete og enkle strømsparetips på en pedagogisk og motiverende måte. Temaene var *Senk temperaturen*, *Bruk mindre varmtvann* og *Spar strøm på lys og elektriske apparater*. I tillegg ble det laget en fjerde samlefilm med alle tre temaer. Målet var å bidra til energisparende adferd i byens befolkning. Filmene fikk god spredning i sosiale medier og det ble laget artikler med utfyllende informasjon om tipsene på KlimaOslo.

Klimaetaten samarbeidet med Vann- og avløpsetaten, Brann- og redningsetaten og FHI om det faglige innholdet i filmene. I tillegg har det vært et samarbeid med Vålerenga Fotball som er Næring for Klima-partner, og en av elitespillerne er formidleren i filmene.

Kommunikasjon av tilskuddsordninger

Alle Klimaetatens tilskuddsordninger, samt tilstøtende ordninger fra Enova, har blitt markedsført av Klimaetaten i løpet av året. All markedsføring har som mål å lede publikum inn til nettsiden Klimatilskudd.no, hvor innbyggere og næringsliv kan få mer informasjon om og søke på de ulike tilskuddene.

Nettsiden hadde i 2022 over 101.000 unike besøkende som samlet besøkte nettsiden over 195.000 ganger. Det er ny rekord i antall sidevisninger. En stor andel av trafikken skyldes markedsføring av tilskuddene på energi, og ladeinfrastruktur i borettslag for å legge til rette for en utslippsfri kjøretøypark i Oslo.

Til sammen har markedsføringen av tilskuddsordningene hatt en rekkevidde på over 1,5 millioner mennesker fordelt over en periode på fem måneder. Klimaetaten har også fått flere presseoppslag i forbindelse med lansering av nye tilskuddsordninger rettet mot blant annet ladeinfrastruktur for tyngre kjøretøy, battericontainere til bruk på byggeplasser, samt økte støttesatser på energitilskuddene. Videre er samtlige tilskuddsordninger blitt markedsført året gjennom ved bruk av stikkordannonsering på Google.

Markedsføringen av tilskuddene gir tydelige utslag på besøkstrafikken til nettsiden, med trafikktopper i periodene der markedsføringsaktiviteten er høy. For året sett under ett har om lag 50 prosent av trafikken til klimatilskudd.no kommet fra sosiale medier og Google.

Foto: Martine Kolstad

Tilsagn og utbetalinger i 2022

Når Klimaetaten gir tilsagn om støtte, er det et løfte om at mottaker skal få utbetaling, gitt at tiltaket blir gjennomført på riktig måte. Selve tilskuddet blir først utbetalt når tiltaket er ferdigstilt. Tilsagn har normalt en varighet på inntil to år. Antall tilsagn og antall utbetalinger i løpet av et kalenderår vil derfor avvike fra hverandre. Utbetalingene i tabellen under vil derfor inneholde utbetalinger fra tilsagn gitt for inntil to år tilbake. Videre vil mange av sakene Klimaetaten ga tilsagn til i 2022 bli utbetalt i løpet av de neste par årene, frem til ferdigmeldingsfristen går ut.

Tabell 2.4 under viser fordeling av tilsagn, og hvor mye penger Klimaetaten har gitt i tilsagn til hver ordning. Tabell 2.5 gir en oversikt over utbetaling per tilskuddsordning. I 2022 ble det utbetalt 26,8 millioner kroner i tilskudd fra Klima- og energifondet.

Tabell 2.4 Antall tilsagn

Tilskuddsordning	Antall tilsagn	Tilsagnsbeløp (kr)
Mobilitet		
Biogasstasjoner	0	0
Elektrisk lastesykkel til bedrifter	121	1 544 114
Hurtiglading av el-varebil	1	500 000
Klimasmarte jobbreiser	15	741 535
Ladeinfrastruktur i bedrifter	6	447 000
Ladeinfrastruktur i borettslag og sameier	205	14 902 554
Ladestasjon til elektrisk drosje	42	404 886
Lading av lastebil og buss	9	7 435 962
Offentlig tilgjengelige hurtigladere for tunge kjøretøy	1	8 500 000
Piggdekk og sykkelservice i bedrifter	3	52 250
Sykkelpiggdekk	2 744	2 744 200
Trygg sykkelparkering i borettslag og sameier	56	2 443 385
Sum mobilitet	3 204	39 716 886
Bygg og anlegg		
Elektriske motorredskaper	16	6 133 297
Konseptstudie for utslippsfri anleggs plass	0	0
Mobile ladestasjoner til byggeplass	10	10 273 089
Sum bygg og anlegg	26	16 406 386
Energi		
Energiforbedring i boliger	85	1 144 800
Isolasjon og bytte av vinduer og dører i private boliger (del av energikampanje 2023)	173	7 380 485
Isolasjon og utskifting av vinduer og dører i borettslag og sameier	46	16 945 028
Isolasjon og utskifting av vinduer og dører i borettslag og sameier (del av energikampanje 2023)	31	8 711 632
Solcelletilskuddet	46	12 759 199
Solcelletilskuddet for borettslag og sameier (del av energikampanje 2023)	10	7 869 376
Solcelletilskuddet for yrkesbygg (del av energikampanje 2023)	11	6 122 391
Sum energi	402	60 932 911
Alle sektorer		
FoU og pilot	4	2 981 000
Totalsum	3 635	120 036 183

Utbetaling per ordning

I 2022 ble det utbetalt 26,8 millioner kroner til tiltak gjennom Klima- og energifondet. Summen av utbetalte tilskudd er lavere i 2022 enn det har vært de siste årene. Dette kommer av at gitt tilsagnssum har vært noe lav de siste årene, med resultat på rundt 60 millioner kroner. Lavt resultat for tilsagn over tid vil etter hvert vises gjennom lave tilskuddsutbetalinger. Nå som det er rekord for tilsagnssum i 2022, kan vi forvente at tilskuddsutbetalingen vil øke de neste årene.

Tabell 2.5 Utbetalinger fordelt på tilskuddsordninger

Tilskuddsordning	Antall utbetalinger	Utbetalt beløp (kr)
Mobilitet		
Biogasstasjoner		
Elektrisk lastesykkel til bedrifter	67	698 771
Hurtiglading av el-varebil	7	2 898 380
Klimasmarte jobbreiser	13	155 089
Ladeinfrastruktur i bedrifter	2	19 269
Ladeinfrastruktur i borettslag og sameier	198	11 988 117
Ladestasjon til elektrisk drosje	16	143 004
Lading av lastebil og buss	3	1 828 035
Offentlig tilgjengelige hurtigladere for tunge kjøretøy		
Piggdekk og sykkelSERVICE i bedrifter	8	154 841
Sykkelpiggdekk	74	56 356
Trygg sykkelparkering i borettslag og sameier	29	1 295 492
Elektrisk sykkel	5	25 000
Sum mobilitet	419	19 262 354
Bygg og anlegg		
Elektriske motorredskaper	4	1 061 700
Konseptstudie for utslippsfri anleggsplass	2	146 596
Mobile ladestasjoner til byggeplass		
Sum bygg og anlegg	6	1 208 296
Energi		
Energiforbedring i boliger	61	555 513
Isolasjon og bytte av vinduer og dører i private boliger	1	2 000
Isolasjon og utskifting av vinduer og dører i borettslag og sameier	12	2 350 011
Solcelletilskuddet	7	1 557 473
Solcelletilskuddet for borettslag og sameier		
Solcelletilskuddet for yrkesbygg		
Sum energi	81	4 464 997
Alle sektorer		
FoU og pilot	5	2 266 314
Tilbakeført avsetning fra 2021		-1 211 208
Totalsum	511	25 990 753*

*Tabellen viser utbetalinger per tilskuddsordning i 2022. Regnskapsførte tall i 2022 er 26,8 millioner kroner. Differansen skyldes avsetning 0,4 millioner kroner til utbetalinger av tilskudd som ble ferdigmeldt i 2022, men som utbetales i 2023.

Foto: Martine Kolstad

Tabell 2.1b Nøkkeltall for tjenesteproduksjon kap. 770 Tilskudd til klima- og energiltak

Nøkkeltall	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall normalladepunkt muliggjort gjennom tilskudd	7 849	15 572	16 202	10 690	7 642
Antall bedrifter, borettslag og sameier som har tilrettelagt for økt bruk av sykkel eller aktiv jobbreise	57	56	97	129	117
Antall kWp med lokal energiproduksjon som er installert gjennom tilskudd	475	522	1 172	283	750
Antall borettslag, sameier og privatboliger som har gjennomført energiforbedringstiltak	834	683	572	378	81
Antall elektriske motorredskaper som har blitt kjøpt inn til bruk i Oslo	0	0	0	4	4
Antall byggeplasser det blir gjennomført konseptstudie for utslippsfri anleggsplass på	0	0	0	3	2
Antall hurtigladepunkt muliggjort gjennom tilskudd	0	0	0	3	12
Antall FoU/pilotprosjekter som har blitt gjennomført	0	1	5	7	5
Samlet tilsagn gitt for året (mill. kroner)	79,3	62,8	61,5	58,5	120
Utbetalt tilskudd for året (mill. kroner)	35,6	52,3	69,4	37,3	26,8

2.3 Styring og kontroll

Klimaetaten har godt etablerte prosesser for oppfølging av mål og resultater gjennom året. Klimaetaten følger et årshjul med faste prosesser for utarbeidelse av kvartals- og tertialrapporteringer, og følger opp alle oppgaver som er tildelt i tildelingsbrevet, samt nye oppdrag gjennom året. Tildelt budsjett og overordnede mål er grunnlaget for arbeidet til etaten, og det gjennomføres risikovurdering av mål og resultatindikatorer.

Internkontroll

Arbeid med internkontroll og informasjonssikkerhet er viktig og arbeidet for et gitt år planlegges i virksomhetsplanen. I 2022 ble det gjennomført en årlig intern kartlegging av sentrale områder i administreringen av etaten. Fagområdene som ble prioritert i denne runden var økonomi, tilskuddsforvaltning, anskaffelser, IKT, arkiv og HMS og beredskap. Kartleggingen inkluderte gjennomgang av rutiner i samarbeid med ansvarlige for de ulike områdene, risikovurderinger og en samlet vurdering av status. Dette arbeidet ga god innsikt og identifiserte flere tiltak som er prioritert i 2022 og som etaten skal fortsette å følge opp i 2023.

For arbeid med informasjonssikkerhet og personvern har Klimaetaten gjennomført den årlige rapporteringen på ledelsens gjennomgang, og virksomhetsleders egenerklæring, til byråd for finans og byrådsavdeling for miljø- og samferdsel.

Klimaetaten har god oversikt over IKT-systemer og opplysninger vi behandler. Etaten har et styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern, som sikrer at etaten har rutiner, roller og ansvarsfordeling for ulike hendelser. Klimaetaten har i 2022 begynt å registrere behandlinger av personopplysninger i den sentrale behandlingsoversikten utarbeidet av Utviklings- og kompetanseetaten.

Det er innmeldt 3 avvik i 2022, alle med lav grad av alvorlighet. Et avvik gjaldt forsøk på phishing, et gjaldt allergiinnhenting og det siste gjaldt dokumenter som lå åpne når de skulle vært tilgangsstyrt.

Foto: Nadia Frantsen

Tabell 2.3 Internkontroll

Spørsmål	Ja	Delvis	Nei	Hvis nei, kommenter
Er det etablert et risikobasert helhetlig system for internkontroll i virksomheten?	X			
Er det etablert tiltak og kontrollaktiviteter som følge av risikovurderingen og er tiltakene fulgt opp?	X			
Er det utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer på viktige områder/prosesser basert på en vurdering av risiko?		X		Vi er ikke i mål med alle tiltak som ble avdekket i risikovurderinger i 2022, dette gjennomføres i 2023.
Etterleves rutinene og prosedyrene i virksomheten?	X			
Er alle vesentlige avvik, spesielle hendelser og svakheter fulgt opp?	X			
Er alle anmerkninger fra tilsyn, eksternrevisor, internrevisor og lignende fulgt opp?	X			
Oppsummert: Internkontrollen er utformet slik at virksomheten har målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholder lover og regler.	X			

Foto: Ruter

3 Sammenlikning av budsjett og regnskap

3.4 Driftsregnskap

Kap. 771 Klimaetaten

Tabell 3.1a Driftsregnskap for kap. 771 Klimaetaten

	I	II	III	IV	V
Artsgrupper	Regnskap 2022	Dok. 3 2022*	Regulert bud. 2022	Regnskap 2021	Avvik 2022 (III-I)
000-099 Lønn og sosiale utgifter	39 357 117	35 339 000	39 452 945	35 275 571	95 828
100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon	17 047 378	23 392 000	17 665 709	16 936 817	618 331
300-399 Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	4 315 158	3 701 000	3 397 000	5 800 499	-918 158
400-499 Overføringsutgifter	15 663 354	3 077 000	33 214 000	7 365 833	17 550 646
500-599 Finansutgifter og finanstransaksjoner	505	0	0	1 643	-505
Sum driftsutgifter	76 383 511	65 509 000	93 729 654	65 380 364	17 346 142
600-699 Salgsinntekter	-2 895 671	0	-1 676 904	-5 976	1 218 767
700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse	-7 638 431	-3 084 000	-9 123 750	-8 042 490	-1 485 319
800-899 Overføringsinntekter uten krav til motytelse	-378 663	-2 056 000	-750 000	-809 914	-371 337
900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-10 912 765	-5 140 000	-11 550 654	-8 858 380	-637 889
Kapitlets nettoresultat	65 470 747	60 369 000	82 179 000	56 521 984	16 708 253

* Bystyret vedtar kun sum driftsutgifter, sum driftsinntekter og nettoresultat pr. kapittel, jf. Dok 3.

Årsaksforklaring til avvik mellom regulert budsjett 2022 og regnskap 2022*Kapittelets nettoresultat*

Avviket mellom årsregnskap og regulert budsjett for 2022 viser et mindreforbruk på 16,7 millioner kroner, hvorav 13,5 millioner kroner er knyttet til det øremerkede prosjektet Klimavennlig jobbreiser. Det er tidkrevende for virksomhetene å gjennomføre planlagt arbeid, noe som fører til forsinkelser i selve utbetalingene. Øvrig mindreforbruk er en sammensetning av flere forhold blant annet lavere utgifter til tiltaksutredninger og høyere inntekt for finansiering av lønnsutgifter.

100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon

Mindreforbruk på 0,6 millioner kroner skyldes i hovedsak lavere utgifter til tiltaksutredninger og bruk av konsulentttjenester, samt mer produksjon av kommunikasjonsinnhold av egne ansatte.

300-399 Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon

Avviket mellom regnskap og budsjett er i sin helhet knyttet til utbetalinger i form av støtteordning i prosjektet til Klimavennlig jobbreiser. Deler av utgiftene er ført her, mens prosjektet er i sin helhet budsjettet under 400-499 Overføringsutgifter.

400-499 Overføringsutgifter

Avvik mellom regnskap og budsjett er i hovedsak knyttet til det øremerkede prosjektet Klimavennlig jobbreiser. Avvik mellom regnskap og budsjett for prosjektet på 400-499. Overføringsutgifter er 16,1 millioner kroner. Prosjektet i sin helhet er budsjettet her, men deler er utgiftsført på art 1 og 3.

600-699 Salgsinntekter

Merinntekten skyldes en nyansettelse i løpet av 2022 som har blitt finansiert av BLK. I tillegg har klimasamarbeidet Næring for klima startet opp med en partnerkontingent i løpet av året som har gitt en inntekt utover budsjett.

Redegjørelse for budsjettreguleringer i løpet av 2022 (differanse mellom Dok3 og regulert budsjett)

Differanse i nettoresultat mellom budsjettene er på 21,8 millioner kroner. Dette skyldes overføring av mindreforbruk og særskilt øremerkede midler fra 2021 og 2022. Overført mindreforbruk for 2021 var 2,1 millioner kroner, øremerkede midler for Klimavennlig jobbreiser var 18,5 millioner kroner og 0,5 millioner kroner var statlige øremerkede midler. Rest på 0,5 millioner skyldes kompensasjon for lønns- og prisvekst og koronautgifter, jfr. byrådsak 119/22.

Årsaksforklaring til større avvik mellom regnskap 2022 og regnskap 2021*000-099 Lønn og sosiale utgifter*

Avvik viser en økning på 4,1 millioner kroner. Årsak er en kombinasjon av økning i antall faste ansatte og flere vikariater for personer i permisjon. For å ta ned konsulentbruk har flere midlertidige stillinger blitt omgjort til faste stillinger, som har gitt en helårsvirkning i regnskapet for 2022.

300-399 Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon

Avvik viser en nedgang på 1,5 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak en nedgang i utbetalinger til et tiltak i prosjektet Klimavennlig jobbreiser, da denne spesifikke ordningen ble avsluttet i første halvdel av 2022.

400-499 Overføringsutgifter

Avviket på 8,3 millioner kroner skyldes i stor grad en økning i utbetalinger av ulike tilskudd i prosjektet Klimavennlig jobbreiser.

600-699 Salgsinntekter

Økning i inntektene skyldes at flere ansatte bidrar i annet arbeid og prosjekter i kommunen, samt at Næring for klima fra og med 2022 bidrar til inntekter gjennom sine partnerkontingenter.

Kap.770 Tilskudd til Klima- og energitiltak

Tabell 3.1b Driftsregnskap for kap. 770 Tilskudd til Klima- og energitiltak

	I	II	III	IV	V
Artsgrupper	Regnskap 2022	Dok. 3 2022*	Regulert bud. 2022	Regnskap 2021	Avvik 2022 (III-I)
000-099 Lønn og sosiale utgifter	11 359 036	10 012 000	10 673 321	10 130 260	-685 715
100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon	5 909 816	6 752 000	6 572 500	6 307 903	662 684
300-399 Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	0	0	0	0	0
400-499 Overføringsutgifter	27 510 560	81 327 000	81 364 779	29 255 700	53 854 219
500-599 Finansutgifter og finanstransaksjoner	286	0	0	55	-286
Sum driftsutgifter	44 779 698	98 091 000	98 610 600	45 693 918	53 830 902
600-699 Salgsinntekter	-5 594	0	0	0	5 594
700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse	-1 871 269	-1 006 000	-1 425 600	-1 696 589	445 669
800-899 Overføringsinntekter uten krav til motytelse	0	-6 166 000	0	0	0
900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner	-8 753 206	0	-6 130 000	-3 192 667	2 623 206
Sum driftsinntekter	-10 630 069	-7 172 000	-7 555 600	-4 889 256	3 074 469
Kapitlets nettoresultat	34 149 629	90 919 000	91 055 000	40 804 662	56 905 371

* Bystyret vedtar kun sum driftsutgifter, sum driftsinntekter og nettoresultat pr. kapittel, jf. Dok 3.

Årsaksforklaring til avvik mellom regulert budsjett 2022 og regnskap 2022

Kapitlets nettoresultat

Avvik mellom regnskap 2022 og regulert budsjett viser et netto mindreforbruk på 56,9 millioner kroner. Dette er i stor grad knyttet til lavere utbetalt tilskudd enn budsjettet.

000-099 Lønn og sosiale utgifter

Avvik viser et merforbruk på 0,7 millioner kroner. Årsaken til dette er økte, midlertidige lønnsutgifter som følge av permisjoner blant ansatte og mer innholdsproduksjon internt knyttet til fondet.

100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon

Mindreforbruk på 0,7 millioner kroner skyldes lavere kostnader til konsulenttjenester for innholdsproduksjon, samt mindre behov for faglige utredninger i forbindelse med tilskuddsordninger.

400-499 Overføringsutgifter

Mindreforbruk på 53,9 millioner kroner skyldes lavere tilskuddsutbetalinger. Avviket skyldes blant annet at gitte tilsagn i 2020 og 2021 var lavere enn tilsagnsrammen og dermed forventes lavere utbetaling påfølgende år. Nivået på antatt utbetaling lagt inn i regulert budsjett er et anslag basert på at gitte tilsagn i et budsjettår tilsvarer tilsagnsrammen. I 2022 er gitte tilsagn gitt tilsagnsrammen. Vi forventer derfor økte utbetalinger i årene fremover.

700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse

Økningen i inntektene skyldes økt sykelønnsrefusjon, som sees i sammenheng med økte lønnsutgifter nevnt ovenfor.

900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner

Avvik viser merinntekter på 2,6 millioner kroner. Dette skyldes hovedsakelig økte renteinntekter på fondskapitalen i spesielt andre halvår av 2022.

Redegjørelse for budsjettreguleringer i løpet av 2022 (differansen mellom Dok3 og regulert budsjett)

Avvik på kapittelets nettoresultat er 0,1 millioner kroner, som følge av kompensasjon for pris- og lønnsvekst i revidert budsjett jfr. byrådssak 119/22.

Årsaksforklaring til større avvik mellom regnskap 2022 og regnskap 2021

000-099 Lønn og sosiale utgifter

Avvik viser en økning i lønnskostnader på 1,2 millioner kroner fra 2021 til 2022. Dette skyldes midlertidig ansettelse ifm permisjon. I tillegg til økte lønnsutgifter ifm mer innholdsproduksjon internt.

100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon

Avvik viser en reduksjon på 0,4 millioner kroner. Dette skyldes i stor grad lavere konsulentkostnader ifm innholdsproduksjon.

400-499 Overføringsutgifter

Lavere utbetalt tilskudd i 2022 enn 2021 er hovedgrunnen til avviket på 1,7 millioner kroner.

900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner

Økning i renteinntekter på 5,6 millioner kroner, som følge av høyere renter på fondskapitalen i 2022.

3.5 Selvkostkapitlene

Klimaetaten har ingen selvkostkapitler.

3.6 Investeringsregnskap på prosjektnivå

Tabell 3.4.1 investeringsprosjekter for kap. 770 Tilskudd til Klima- og energiltak

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Prosjekt navn	Prosjekt- nummer	Arts- gruppe	Bystyre- vedtatt ferdig (kv/år)	Faktisk/ forventet ferdig (kv/år)	Dok 3 2022	Regulert budsjett 2022 (inkl. y.disp- fra 2020)	Regnskap 2022	Avvik (VII- VIII)	Kommentarer/årsak til avvik
Utlån	10407402	9				4 246 000	-3 299 204	7 545 204	Mindreforbruket fra 2021 er lagt inn som budsjett (debet), men det eneste som føres er avdrag fra tidligere gitte Enøklån (kredit).
Sum kap.770						4 246 000	-3 299 204	7 545 204	

* Budsjett- og regnskapstall skal kun være sum investeringsutgifter, dvs. sum artsgruppene 000-599

3.7 Noter i regnskapet

Noter til regnskap 2022 for kapitler 770 Klima- og energifondet og kapittel 771 Klimaetaten

Note 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapet er ført etter anordningsprinsippet og god kommunal regnskapsskikk.

Alle kjente utgifter og inntekter er tatt med i årsregnskapet. I tilfeller der inntekter eller utgifter ikke er mottatt er det regnskapsført beste estimat.

Note 2 Kapitalkonto, Spesifikasjon av kapitalkonto:

I kroner og øre

Økning i formue (kreditposter i året)	Beløp
IB - Saldo pr. 01.01.2022	16 241 014,77
Aktivering av fast eiendom og anlegg	
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	
Kjøp av aksjer og andeler	
Oppskrivning av aksjer og andeler	
Utlån	
Avdrag på eksterne lån	
Endring pensjonsmidler	
Endring arbeidsgiveravgift av pensjonsmidler	
Estimatavvik pensjonsmidler	
Sum pr. 31.12.22	16 241 014,77

Redusert formue (debitposter i året)	Beløp
Salg av fast eiendom og anlegg	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	
Salg av aksjer og andeler	
Nedskrivning av aksjer og andeler	
Avdrag på utlån (mottatte avdrag)	-3 299 203,96
Avskrivning sosiale utlån	
Avskrivning andre utlån	
Bruk av midler fra eksterne lån	
Endring pensjonsforpliktelser	
Endring arbeidsgiveravgift av pensjonsforpliktelse	
Estimatavvik pensjonsforpliktelser	
Finansiering av investeringsregnskapet	
UB - Saldo pr. 31.12.22	-12 941 810,81
Sum pr. 31.12.22	-16 241 014,77

Kontrollsum: 0,00

Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp, regnskapsestimat og korrigeringer av tidligere års feil

Det er ikke foretatt endringer i regnskapsprinsipper eller lignende i regnskapsåret 2022.

Note 4 Varige driftsmidler

Klimaetaten fører utlån som anleggsmidler. Utlånene gjelder enøkprosjekter, og er ikke gjenstand for avskrivninger.

Note 5 Aksjer og andeler

Klimaetaten har ikke aksjer eller eierandeler.

Note 6 Utlån

Fram til og med 2015 ble det gitt lån med finansiering fra Klima- og energifondet til ENØK-tiltak. Etter dette har det ikke vært gitt nye tilsagn om utlån til dette formålet og Klimaetaten har i dag ingen forpliktelser til å yte nye utlån. Per 31.12.2022 utgjør resterende aktive lån 12,9 millioner kroner. Låntakerne er privatpersoner og borettslag/sameier.

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater

Klimaetaten eier ikke finansielle omløpsmidler eller derivater.

Note 8 Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser

Over kapittel 770 gir Klimaetaten tilsagn om tilskudd til gjennomføring av klima- og energitiltak gjennom Klima- og energifondet. Tilsagnene kan være gyldige i inntil to år og har et maksimalbeløp på 2 millioner kroner. Tilskudd blir ikke utbetalt før tiltakene er gjennomført og ferdig rapport er kontrollert og godkjent.

Klimaetaten er bundet av tilsagnet i hele gyldighetsperioden. Tilsagnsrammen for 2022 var på 120 millioner kroner, og i løpet av året er det gitt tilsagn på til sammen 120 millioner kroner. Forpliktelser i form av gyldige, aktive tilsagn om tilskudd per 31.12.22 beløper seg til 153 millioner kroner.

Tilknyttet kapittel 771 har Klimaetaten signert leiekontrakt om kontorlokaler, gyldig til 30.06.2025, med Oslobygg KF. Utgiftene til husleie og felleskostnader var 3,4 millioner kroner i 2022. Ellers er det ingen vesentlige økonomiske forpliktelser her.

Note 9 Lån

Klimaetaten har ikke tatt opp lån for å finansiere egne eller andres investeringer i 2022.

Note 10 Vesentlige balanseførte leieforpliktelser (finansiell leasing)

Ikke aktuell

Note 11 Verdi på lån som forfaller og må refinansieres i det året regnskapet legges fram

Ikke aktuell

Note 12 Minimumsavdrag etter kommuneloven § 14-18 første ledd

Ikke aktuell

Note 13 Pensjon

Ikke aktuell

Note 14 Garanti

Ikke aktuell

Note 15 Bundne fond

Ikke aktuell

Note 16 Selvkost

Ikke aktuell.

Note 17 Salg av aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler

Ikke aktuell

Note 18 Ytelser til ledende personer i virksomheten

Skal ikke fylles ut.

Note 19 Godtgjørelse til revisor, fordelt på regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og rådgivning

Skal ikke fylles ut.

Note 20 Resultatoppstilling for maritime og offshorerelaterte sikkerhetskurs

Ikke aktuell

Note 21 Særskilt øremerkede midler

Tabellene nedenfor viser følgende:

- Bruk av særskilt øremerkede midler som ble overført fra 2021 til 2022
- Bruk og overføring av særskilt øremerkede midler fra 2022 til 2023

Bruk av særskilt øremerkede midler som ble overført fra 2021 til 2022

Kap. Nr.	Kapittelets navn	Pr.nr	Prosjektets navn	Gruppe 1 eller 2 ^{a)}	Gr.lag for øremerking ^{b)}	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Merknad ^{c)}
771	Klimaetaten	37710001	Utvikling av klimabudsjettveileder	1		-370 755	-480 928	110 173	
771	Klimaetaten	37710002	Pilotby utslippsfri i tungtransport	1		1 190 026	825 930	364 096	
771	Klimaetaten	3771003	Kampanje for fossilfri tungtransport	1		0	-19 700	19 700	
			SUM GR 1	1		819 271	325 302	493 969	
771	Klimaetaten	27710001	Klimavennlige jobbreiser	2	Dok 3 2020 (tidl. BYR 148/19)	24 532 000	6 047 868	18 484 132	Det har tatt tid å få inn søknader til støtteordningene. Gjennomføring kan være omfattende og tar tid ute hos virksomhetene.
			SUM GR 2	2		24 532 000	6 047 868	18 484 132	
771	Klimaetaten		TOTALT	1 og 2		25 351 271	6 373 170	18 978 101	

Bruk og overføring av særskilt øremerkede midler fra 2022 til 2023

Kap. Nr.	Kapittelets navn	Pr.nr	Prosjekt navn	Gruppe 1 eller 2 ^{a)}	Gr.lag for øremerking ^{b)}	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Merknad ^{c)}
771	Klimaetaten	37710001	Utvikling av klimabudsjett-veileder	1	.	110 000	110 000	0	Prosjekt avsluttet 2022
771	Klimaetaten	37710002	Pilotby utslippsfri tungtransport	1		-255 000	-255 000	0	Prosjekt avsluttet 2022
771	Klimaetaten	3771003	Kampanje for fossilfri tungtransport	1		19 000	19 000	0	Prosjekt avsluttet 2022
			SUM GR 1	1		-126 000	-126 000	0	
771	Klimaetaten	27710001	Klimavennlige jobbreiser	2	Dok 3 2020 (tidl. BYR 148/19), og Dok 3 2022	28 484 000	14 987 649	13 496 351	Det har tatt tid å få inn søknader til støtteordningene. Gjennomføring kan være omfattende og tar tid ute hos virksomhetene.
			SUM GR 2	2		28 484 000	14 987 649	13 496 351	
771	Klimaetaten		TOTALT	1 og 2		28 358 000	14 861 649	13 496 351	

Gruppe angis i henhold til definisjonene ovenfor.

For kommunalt øremerkede midler skal det under Grunnlag for øremerking oppgis de vedtak som ligger til grunn for øremerkingen. Dette kan være gjort i Dok.3, vedtatt i en bystyre- eller byrådssak, eventuelt kan kapittelet ha fått viderefordelt øremerkede midler i en byrådens- eller kommunaldirektørens sak. Oppgi både vedtaksnummer og årstall.

I merknadskolonnen skal det angis begrunnelse for hvorfor midlene ikke er anvendt i regnskapsåret

Prosjektnummer 37710001 Utarbeidelse av klimabudsjettveileder:

Prosjektet, som var et samarbeid med Trondheim Kommune og Hamar Kommune, fikk i 2019 et tilsagn fra Miljødirektoratet på inntil 4,3 millioner kroner. Prosjektet ble ferdigstilt høsten 2021 og rapport levert etter dette. Prosjektet har mottatt totalt kr. 2,6 millioner kroner i tilskudd fra Miljødirektoratet, for hele prosjektperioden. Det er ikke påløpt flere kostnader for prosjektet og dermed ble dette avregnet og avsluttet i regnskapet for 2022.

Prosjektnummer 37710002 Pilotby utslippsfri tungtransport:

Klimaetaten fikk i juli 2020 et tilsagn på 4,2 millioner kroner fra Miljødirektoratet for å gjennomføre prosjektet. Tilsagnet gjaldt t.o.m. 2022, men nytt prosjekt for tilsvarende fagfelt er gitt tilsagn frem til utgangen av 2024. Prosjektet mottok tilskudd på 1,9 millioner kroner i 2022, som ga totalt tilskudd for prosjektet på 3,9 millioner kroner. Kostnadene i 2022 besto i hovedsak av lønn til prosjektmedarbeidere og ekstern bistand til utredning og utvikling.

Prosjektnummer 37710003 Kampanje for fossilfri tungtransport:

Prosjektet ble igangsatt i 2021 og tilsagnet varte ut året 2022. Klimaetaten fikk utbetalt tilskudd på 400.000 kroner i 2022 for hele prosjektperioden. I tillegg har Viken Fylkeskommune, ved Biogass Oslofjord, støttet prosjektet med 100.000 kroner som ble utbetalt i 2021. Prosjektkostnadene i 2022 dreide seg i hovedsak om produksjon av informasjonsmaterieell og annonsekjøp.

Prosjektnummer 27710001 Klimavennlige jobbreiser:

I Dok. 3 2019 fikk Klimaetaten 25 millioner kroner for å utarbeide støtteordninger som skal fremme mer klimavennlige jobbreiser i kommunen. I byrådssak 148/19 ble midlene øremerket, men i bystyresak 185/19 ble midlene redusert med 20 millioner kroner. Klimaetaten stod derfor igjen med 5 millioner kroner i 2019. Prosjektet ble tilført nye 25 millioner kroner i Dok. 3 2020. Overføringen fra 2020 til 2021 var 24,5 millioner kroner som ubrukte midler, jfr. byrådssak 105/21. Det ble overført 18,4 millioner kroner fra 2021 til 2022, jfr. byrådssak 119/22. I tillegg ble det tilført nye 10 millioner kroner til prosjektet i Dok 3 2022. I løpet av 2022 ble det utbetalt 15 millioner kroner i tilskudd, hvor 450.000 kroner gjelder en avsetning ifm. mellomværende med OBF jfr. note 28. Resterende 13,5 millioner kroner blir øremerket til 2023. Av disse er 5,9 millioner kroner bundet opp i tilsagn. I likhet med foregående år var det i 2022 et stort etterslep i gjennomføring av tiltakene. Det er tidkrevende for virksomhetene å gjennomføre planlagt arbeid, noe som fører til forsinkelser i selve utbetalingene.

Note 22 Tap og avsetning til tap

Klimaetaten har ingen tap på fordringer i 2022, og kjenner heller ikke til forventede tap i fremtiden.

Note 23 Belastning av investeringsprosjekter med andel av administrative utgifter og byggelånsrenter

Note 23.1 Andel administrative utgifter

Ikke aktuell, da Klimaetaten bare har investeringsprosjekt for føring av avdrag på utlån.

Note 23.2 Byggelånsrenter

Ikke aktuell for bykassevirksomheter

Note 24 Investeringsoversikter

Note 24.1 Større pågående prosjekter

Ikke aktuell

Note 24.2 Opplysning om vesentlige overføringer mottatt til finansiering av investeringer

Ikke aktuell

Note 24.3 Investeringsavvik - kategorisert

Ikke aktuell

Note 25 Usikre forpliktelser og hendelser etter balansedagen

Klimaetaten kjenner ikke til hendelser og forhold oppstått etter balansedagen som får betydning for regnskapet.

Note 26 Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster og transaksjoner

Tilskudd til Klima- og energiltak: I 2022 er det regnskapsført 26,8 millioner kroner til klima- og energiltak.

Utlån til Klima- og energiltak: Det er ikke utbetalt nye lån i 2021. Mottatte avdrag på 3,3 millioner kroner er ført i investeringsregnskapet.

Avsetning til klimautstilling: Klimaetaten har utbetalt 2,99 millioner kroner til Universitetet i Oslo for produksjon av en flerårig klimautstilling i regi av Naturhistorisk Museum. Avtalen hadde en varighet på fire år da den ble signert i 2020. Det er tidligere utbetalt 4,5 millioner kroner.

Kostnader til konsulentttjenester: Klimaetaten hadde i 2022 reelle konsulentutgifter på 8,4 millioner kroner. 5,3 millioner kroner til faglige tjenester, 0,5 millioner kroner til IKT-bistand og 0,4 millioner kroner til rekruttering. Resterende dreier seg om konsulentbistand til diverse oppgaver.

Note 27 Eiendeler, gjeld og EK overdratt fra KF ved etablering

Eiendeler, gjeld og EK mottatt fra KF ved avvikling

Ikke aktuell

Note 28 Mellomværende med KF (Fordringer og gjeld internt i kommunen som ikke inngår i mellomregningsforholdet)

I kroner og øre

Virksomhet - navn:	31.12.2022		Eget bilagsnummer	Motpartens bilagsnummer
	Fordringer (+)	Gjeld (-)		
Oslobygg KF		-450.000	11702426	10004712
Sum		-450.000		

Klimaetaten har gjort en avsetning, for mellomværende forhold med Oslobygg KF, for prosjekt 27710001 Klimavennlig jobbreiser. Oslobygg KF har betalt faktura på beløp 450.000, - i 2022, som gjelder tilskudd ref. 20/8934. Som følge av at OBFs prosjekt finansieres over Klimavennlig jobbreiser er det blitt enighet om avsetning her. Tiltaket rapporteres ferdig og utbetales i etterkant i sin helhet i 2023.

Note 29 Vesentlige leieforpliktelser

Klimaetaten signerte i 2020 leiekontrakt med Omsorgsbygg KF - som i ettertid er lagt under Oslobygg KF. Avtalen KPI-justeres januar hvert år basert på november foregående år.

I hele tusen kroner

Type avtale	Årlig driftsutgift	Avtalen utløper
Leasingavtale transportmidler		
Leiekontrakt lokaler	3 397	30.06.2025
Fast driftsavtale		

Note 30 Koronarapportering

Klimaetaten har hatt utgifter til inventar for hjemmekontor og frakt i den forbindelse. I tillegg forekommer utgifter til hygieneartikler i kontorlokalene. Disse er ført på prosjekt 29990000. Utover dette har ikke Klimaetaten hatt noe mer-/mindreutgifter som kan knyttes til koronapandemien.

I hele tusen kroner

Kap. nr	Kapittelnavn	Kategori	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik	Budsjettjusteringssaker
771	Klimaetaten	Merutgift	30	0	-30	Byrådssak 119/2022
		Mindreutgift				
		Mindre inntekt				
		Netto	30	0	-30	

Note 31 Strømutgifter

Oversikt over anslått strømutgifter for Klimaetaten:

Kap. nr	Kapittelnavn	Kategori	Regnskap 2022	Regnskap 2021
		Bokført på KOSTRA art 180		
771	Klimaetaten	Bokført utgifter til strøm som inngår i husleie	356.456*	339.252*

*Regnskapsført tall for Klimaetatens felleskostnader. Strømutgiftene er en del av disse. Det er ikke strømmåler i etasjen for etatens kontorlokaler, så dermed er det vanskelig å fastslå hvor stor andel av felleskostnadene som er strømutgifter. Dog fastslår eiendomsforvalter at praktisk talt alt av felleskostnadene dreier seg om strømutgifter.

4 Særskilt rapportering

4.4 Tiltak for å forbedre service overfor innbyggere og næringsliv

Klimaetaten er opptatt av et godt samarbeid med byens næringsliv i arbeidet for å nå kommunens klimamål. Klimaetaten har ansvaret for nettverket Næring for klima, og formålet med nettverket er å skape en arena for dialog og samarbeid mellom kommunen og næringslivet om å nå klimamålene, og å mobilisere næringsliv og andre virksomheter til aktivt å bidra til å nå Oslos klimamål mot 2030. Nettverket samler næringsliv og ulike deler av kommunen til læring, dialog og samarbeid om klimatiltak og løsninger. Næring for klima gjør det også enklere for bedrifter å komme i dialog med Oslo kommune om klimatiltak.

Klimaetaten har en kontinuerlig målsetting om å gjøre tilskuddsordningene i Klima- og energifondet bedre kjent og tilgjengelig for byens innbyggere og næringsliv, og vi har i 2022 markedsført ordningene både ovenfor næringsliv og innbyggere. På nettsiden klimatilskudd.no ligger det utfyllende informasjon om alle Klimaetatens tilskuddsordninger. Automatisering av søknadsbehandling gjør at søknader kan behandles raskt. Søkerne får da svar i løpet av kort tid, og slipper å vente før de går i gang med tiltaket.

4.5 Saksbehandlingstid

Klimaetaten saksbehandler søknader til klimatilskudd. Saksbehandlingen følger forvaltningsloven og byrådets retningslinjer for svarfrister i Oslo kommune. Restanselister i saksbehandlingssystemet til søknader for klimatilskudd gjennomgås regelmessig for å sikre at saker ikke blir liggende til behandling lenger enn nødvendig. Klima- og energifondet mottok i 2022 om lag 1.900 henvendelser på epost og 4.300 søknader gjennom det digitale saksbehandlingssystemet til etaten, KEFSYS. 2.770 av søknadene ble behandlet automatisk. Svarfrist på generelle henvendelser via epost er satt til en uke, behandlingstid på søknader er satt til to uker og behandlingstid på ferdigmeldinger (anmodning om utbetaling av tilskudd i en sak) er satt til seks uker. Søknader og ferdigmeldinger som kommer på epost får foreløpig svar innen én ordinær arbeidsdag. I 2022 fikk vi 614 henvendelser via Enøktelefonen, som hadde åpningstid tirsdager, onsdager og fredager fra 10:00 til 11:00 og 12:00 til 13:00

4.6 Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse

Klimaetaten er en liten etat og med relativt liten publikumskontakt, og har derfor fokusert mest på vårt ansvar som arbeidsgiver for å sikre mangfold og tilrettelegging for egne ansatte. Som arbeidsgiver følger vi likestillings- og diskrimineringsloven (blant annet §6 Forbud mot diskriminering og §22 Rett til individuell tilrettelegging for arbeidssøkere og arbeidstakere) og andre førende dokumenter i Oslo kommune.

Etaten har utarbeidet handlingsplan for likestilling og mangfold som også omfatter funksjonsnedsettelse. Planen ble behandlet og godkjent i AMU april 2022.

Vi ser på mangfold som en styrke og har et fokus på dette i alle rekrutteringsprosesser. Vi legger vekt på fleksibel tilrettelegging av arbeidstid og arbeidsforhold dersom det er behov for det, lokalene våre er tilpasset både når det gjelder tilkomst og bruk for mennesker med funksjonshemming.

Tabell 4.3 Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse (inngår i Handlingsplan for likestilling og mangfold)

Områder fra handlingsplanen	Ja/nei
Har virksomheten utarbeidet handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse?	Ja, innarbeidet som en del av handlingsplan for mangfold og likestilling
Er det utarbeidet konkrete tiltak på handlingsplanens satsingsområder? 1)	Ja. Handlingsplanen har tiltak på seks hovedområder: Rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, karriere- og utviklingsmuligheter, tilrettelegging/ universell utforming, mulighet for å kombinere arbeid og familieliv og kompetanseutvikling.
Tiltak gjennomført i 2022	
1.	Nye retningslinjer for bruk av hjemmekontor i Klimaetaten. Ansatte kan etter avklaring med leder gjøre avtale om hjemmekontor inntil to dager per uke. Bruk av hjemmekontor skal først og fremst begrunnes i oppgavens art og behov for å arbeide konsentrert og uforstyrret. I tillegg trekkes det frem at spesielt for småbarnsfamilier gir fleksibiliteten ved hjemmekontor en bedre hverdag med mindre reisetid.
2.	Personal- og HR-rådgiver har deltatt på informasjonsmøte/HR-forum om rekrutteringsordningen for funksjonshemmede og andre ordninger (tilrettelagt arbeid) for å øke kompetansen på dette området slik at vi kan ta det mer aktivt inn i vurderingen ved aktuelle behov.
3.	Alle rekrutteringer er gjennomført etter handlingsplanens retningslinjer om innkalling av søkere med minoritetsbakgrunn, og funksjonsnedsettelse. Det gjøres ikke aldersdiskriminerende vurderinger og vi bruker rekruttering til å utjevne kjønnsbalanse der det ellers er like kvalifikasjoner.

4.7 Universell utforming

Byrådssak 282/21 Strategi for universell utforming skal ligge til grunn for etatens arbeid. Vi har godt tilrettelagte lokaler, og eventuelle tilpasninger og utskiftninger i lokalene skal ivareta prinsippene om universell utforming. Vi har i 2022 hatt en gjennomgang av WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) på nettsidene våre, og avvik fra gjennomgangen vil utbedres i 2023.

4.8 Tiltak/aktiviteter i tråd med Oslo kommunes folkehelseplan

Det er positive synergieffekter mellom tiltak for å redusere klimagassutslipp og være en klimarobust by, og tiltak som bidrar til bedre folkehelse. Klimaetaten er i sin rolle som fagetat og

pådriver på klimaområdet i tett samarbeid med flere av virksomhetene og byrådsavdelingene som har direkte ansvar for tiltak i Oslo kommunes folkehelseplan (tabell 4.5).

Klimaetaten har ansvar for å følge opp Byrådets forslag til klimastrategi for Oslo mot 2030 (Byrådssak 2019/2014), hvor det står «at klimatiltak som bidrar til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og miljøperspektiv skal prioriteres. Folkehelseplan for Oslo skal ligge til grunn for klimaarbeidet.» Flere av satsingsområdene i strategien er i tråd med Oslo kommunes folkehelseplan og følges opp gjennom kommunens ordinære styringssystemer, for eksempel klimabudsjettet.

Et viktig satsningsområde i klimaarbeidet i Oslo er overgangen til mer miljøvennlige transportformer som øker fysisk aktivitet bidrar generelt til bedre folkehelse. Overgangen til nullutslipp i transportsektoren vil også redusere støy og lokal forurensning av NO₂ og derfor gi et bedre bo- og oppholdsmiljø for befolkningen i områdene langs veinettet. Det er også igangsatt et arbeid med å se på sosiale effekter av klimatiltak.

Det er også synergieffekter mellom arbeidet med klimatilpasning og folkehelse. Spesielt gir blågrønne løsninger for overvann og hetebølger positive effekter for folkehelse.

Klimakommunikasjon er et prioritert arbeidsområde i Klimaetaten, og synergieffektene mellom helse og klima omtales ofte i våre kommunikasjonskanaler. Flere av sakene som er publisert på klimaoslo.no og i sosiale medier inspirerer til klimavennlig adferd med udiskutabel helseeffekt. Se mer på [KlimaOslo.no](https://klimaoslo.no).

I 2022 har Klimaetaten bidratt inn i arbeidet med Oslos kommunes nye folkehelsestrategi og gitt høringsinnspill på utkastet til folkehelsestrategien i november.

I tabellen under følger en oversikt over de tiltak i Folkehelseplanen Klimaetaten er ansvarlig for.

Tabell 4.5 Folkehelsetiltak Klimaetaten er ansvarlig for

Strategi 1 Folkehelse der folk lever sine liv						
Hovedsatsing 2 - En grønn og aktiv by som fremmer fysisk og psykisk helse						
Hvilket/ hvilke tiltak i Folkehelseplan for Oslo er virksomhetens tiltak forankret i, oppgi tiltaksnummer.	Virksomhetens navn på tiltak	Hovedansvarlig og samarbeidspartnere i det aktuelle tiltaket	Årstall for start og slutt, eller løpende	Målsetning og målgruppe for tiltaket	Kort beskrivelse av tiltaket	Blir tiltaket evaluert? Hvis ja, beskriv hvilken type evaluering
3, 9, 10	Satsingsområder i klimastrategi 2030: 1. Oslo skal forvalte Marka slik at karbonlagrene i skogen ivaretas, gi naturen mulighet til å tilpasse seg klimaendringene slik at Markas bidrag til å forebygge konsekvenser av klimaendringene bevares 2. Oslo skal bevare og restaurere vassdrag, fjord, parker og friområder. Oslo skal utvikle byen innenfra og ut og fortette ved kollektivknutepunkter. 3. Gange, sykkel og kollektivtrafikk skal være førstevalg for reiser i Oslo. Biltrafikken skal reduseres med 20 % innen 2023 og en tredel innen 2030, sammenliknet med 2015. Tiltak i klimabudsjettet: Bilfritt byliv, kraftfulle fremkommelighets-tiltak, tilrettelegging for økt sykkel og gange, beboerparkering, overgang til fornybare drivstoff, klimavennlig byutvikling med fortetting	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, Byrådsavdeling for byutvikling, Klimaetaten, Bymiljøetaten, EBY, PBE.	Løpende (Klimastrategien gjelder til 2030.)	Målsetning: Redusere direkte klimagassutslipp med 95% innen 2030 og være klimarobust i møtet med klimaendringene. Redusere trafikken med 1/3. Målgruppe: kommunens virksomheter, befolkningen, og næringslivet.	Redusere transport som medfører klimagassutslipp og øke reiser med kollektiv, sykkel og gange. Overgang til el som gir mindre utslipp av CO₂, NO_x og støy- Satsingsområdene i Klimastrategien fremmer ivaretagelse og utvikling av grøntstruktur og vann som ressurs i bybildet. I tillegg legger strategien opp til at gange, sykkel og kollektivtrafikk prioriteres i gatene over privatbilen blant annet ved å framskynde byggingen av sykkelinfrastruktur, gjøre det billigere å reise kollektivt, prioritere universell utforming, utvide kollektivtilbudet i ytre bydeler av byen og på tvers av byen.	Løpende oppfølging gjennom ordinær økonomioppfølging gjennom året.

Strategi 2 Folkehelsearbeid - et felles ansvar

Strategi 2 inneholder mål og tiltak rettet mot kommunens virksomheter til støtte for strategi 1.

Hvilket/ hvilke tiltak i Folkehelseplan for Oslo er virksomhetens tiltak forankret i, oppgi tiltaksnummer.	Virksomhetens navn på tiltak/ oppgave	Hovedansvarlig og samarbeidspart nere i det aktuelle tiltaket	Årstall for start og slutt, eller løpende	Målsetning og målgruppe for tiltaket/ oppgaven	Kort beskrivelse av tiltaket/ oppgaven	Blir tiltaket evaluert? Hvis ja, beskriv hvilken type evaluering
4	Klimakommunikasjon	Byrådsavdelingene, bydelene, etatene, og foretakene	Løpende	Målsetning og målgruppe: gjøre klima og klimakonsekvenser kjent for virksomheter, befolkning, næringsliv og andre interessenter	Klimaetaten publiserer løpende artikler på klimaoslo.no* om viktige miljøfaktorer, status på arbeid, inspirasjonssaker og råd til tiltak. I tillegg brukes Facebook og andre sosiale medier.	Ja, det kjøres jevnlig rapporter på besøk/treff på nettsidene
8	Hensyn til folkehelse i klimaarbeidet	Byrådsavdelingene, bydelene, etatene, og foretakene	Løpende	Målsetning og målgruppe: sikre at synergieffekter mellom klima og folkehelse ivaretas i etatens arbeid. Målgruppe: virksomheter, befolkning, næringsliv og andre interessenter	Klimaetaten vurderer og kommuniserer synergieffekter mellom klimatilak og folkehelse i klimabudsjett og ny klimastrategi.	Nei
9	Rapportering på tiltak i folkehelseplanen	Byrådsavdelingene, bydelene, etatene, og foretakene	Årlig	Målsetning: vise hvordan Klimaetaten arbeider for å sikre hensyn og synergieffekter mellom klima, miljø og folkehelse. Målgruppe: virksomheter, befolkning, næringsliv og andre interessenter	Klimaetatens årsberetning for 2022.	Nei
10	Kontaktperson for folkehelsearbeidet	Byrådsavdelingene, bydelene, etatene, og foretakene	Løpende	Målsetning og målgruppe: forankre folkehelsearbeidet i egen virksomhet.	En rådgiver i klimafaglig avdeling er oppnevnt som kontaktperson og deltar i nettverket. I tillegg sitter Klimaetaten i ressursgruppen til Helseetaten for arbeidet med ny folkehelsestrategi. Klimaetaten har gitt høringsinnspill til folkehelsestrategien høsten 2022.	Nei

4.9 Likestillingstiltak rettet mot byens innbyggere

Klimaetaten skal i sitt arbeid bidra til likestilling og mangfold, både intern og eksternt. Etatens ansatte skal som del av dette møte samarbeidspartnere og publikum på en likeverdig måte uavhengig av kjønn, rase, etnisk bakgrunn og politisk eller religiøs oppfatning. Klimaetaten har begrenset publikumskontakt og har derfor ikke tilrettelagt tjenestetilbud i sitt samfunnsoppdrag. Arbeid med likestilling og mangfold er i hovedsak konsentrert om interne prosesser og i rekrutteringsprosesser.

Tabell 4.6 Diskriminering

		Ja	Nei
Har virksomheten laget en plan for mangfold og likeverd - og mot diskriminering?		x	
Hvis ja - er dette	I en egen plan	x	
	I overordnede planer		
Hvis ja - gjelder plan og mål tiltak for alle diskrimineringsgrunnlag?			
Hvis nei, gjelder planen (mulig å krysse av flere)?	Flerkulturelt mangfold	x	
	Kjønns- og seksualitetsmangfold	x	
	Funksjonsmangfold /universell utforming	x	
Har virksomheten gjennomført opplæring for sine ansatte?		x	
Hvis ja - gjelder dette (mulig å krysse av flere)?	Likeverdige tjenester		
	Representativ rekruttering	x	
	Holdningsarbeid		
Har virksomheten oppnevnt en OXLO-kontakt?		x	
Har virksomheten deltatt som mentor i OXLO-mentorordning?		x	
Beskriv kort ett (eller flere) eksempel på beste praksis?		Vi oppfordrer ansatte til å delta i markeringer (som Pride) og har kjøpt inn Pride-effekter til felles bruk.	

4.10 Rapportering innen HR-området – helse- miljø og sikkerhet (HMS)

Likestilling og mangfold i arbeidsgiverrollen

Som arbeidsgiver følger vi likestillings- og diskrimineringsloven (blant annet §6 Forbud mot diskriminering og §22 Rett til individuell tilrettelegging for arbeidssøkere og arbeidstakere) og andre førende dokumenter i Oslo kommune. Klimaetaten har som mål å ha en jevnest mulig kjønnsbalanse i avdelingene og i etaten, men vi erfarer at i noen sammenhenger er søkermassen til stillinger ujevn og til tider svært ujevn når det gjelder kjønnsfordeling. Kjønnsbalansen blant ansatte har blitt noe jevnere i 2022, men vi har fortsatt vesentlig flere kvinner (72,5 prosent) enn menn (27,5 prosent) ansatt. Lønnsbalansen er totalt på samme nivå som i 2021, men for tre av fire stillingskategorier er det ubetydelige forskjeller, mens det for stillingskategorien seniorkonsulent har forskjellen økt noe.

Tabell 4.7 Likestillingstiltak

Tilstandsanalyse	Ja	Nei	Hvis nei, hvorfor ikke?
Har virksomheten i løpet av 2022 undersøkt om det finnes risiko for diskriminering eller andre hindre for likestilling?	x		Dette ble gjort i forbindelse med at det ble laget handlingsplan for mangfold og likestilling i 2022.

Tabell 4.7.2 Kjønn og lønn

Kategori		Kjønnsbalanse			Lønnsbalanse		
		Menn %	Kvinner %	Total (N)	Menn (kr)	Kvinner (kr)	Kvinner andel av menn %
Totalt i virksomheten	2022	27,5	72,5	51	841	774	92
	2021	24	76	50	809	745	92
Toppleders ledergruppe inkl. toppleder	2022	50	50	4	1174	1183	101
	2021	50	50	4	1057	1064	101
Stillingskategori 1 Spesialkonsulent	2022	17	83	6	634	644	101
	2021	14	86	7	612	609	99
Stillingskategori 2 Spesialkonsulent II	2022	23	77	35	730	760	104
	2021	19	81	32	690	727	105
Stillingskategori 3 Seniorkonsulent	2022	44	56	9	947	866	91
	2021	44	56	9	913	868	95

Heltidskultur

Klimaetaten forholder seg til hovedregel om hele stillinger og fast ansettelse og har, som instruert av byrådsvedtak i sak 1095/15 i 2021 utarbeidet handlingsplan for å unngå ulovlige ansettelser. Oslo kommune skal ikke lenger bruke aml § 14-9 (2) bokstav f), som gir alminnelig adgang til midlertidige ansettelser i inntil 12 måneder, som hjemmel for midlertidige ansettelser. Dette innebærer at midlertidige ansettelser i enten skal være hjemlet i aml § 14-9 (2) bokstav b) – vikariater, eller i aml § 14-9 (2) bokstav a) når arbeidet er av midlertidig karakter, i all hovedsak vil dette være prosjektstillinger eller avgrensede oppdrag.

Bruken av midlertidig ansatte legges frem og drøftes med de tillitsvalgte en gang i året.

Tabell 4.7.3 Heltid, deltid mv.

	Alle	Heltid			Deltid			Ufrivillig deltid			Midlertidig ansatte		
	Totalt	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %
2022	51	40	25	75	6	33,3	66,7	0	0	0	1	100	0
2021	50	36	19	81	4	50	50	0	0	0	6	0	100

Tabell 4.7.4 Likestillingsredegjørelse

Likestillings- og mangfoldstiltak*	Bakgrunn /tilstand	Mål for tiltaket	Beskrivelse av tiltaket	Status på rapporterings-tidspunktet/måloppnåelse
Tiltak 1 omfatter rekruttering (Dersom det er like kvalifiserte søkere til stillinger skal vi forsøke å utjevne forskjeller i kjønnsbalanse, først og fremst på avdelingsnivå, men også på etatsnivå ser vi fordeler av jevnest mulig kjønnsbalanse).	Skjev fordeling kjønn blant de ansatte i etaten	Utjevne forskjeller på avdelings- og etatsnivå	Vi bruker muligheten rekruttering gir til å utjevne forskjeller dersom kompetansen ellers er lik.	Noe jevnere enn 2021, men fortsatt ubalanse i kjønnsfordelingen (75 % kvinner / 25 % menn),

HMS-forhold

2022 har vært et år hvor Klimaetaten har jobbet med å komme tilbake til normalen med de tilpasningsbehovene som har vært nødvendig etter pandemi og hjemmekontor i nesten to år. Vi har hatt høy prioritet på å komme tilbake til kontoret. En annen prioritet har vært å reetablere det sosiale livet i organisasjonen. Vi har hatt en lang og inkluderende prosess med å etablere retningslinjer for bruk av hjemmekontor i etaten. Det har vært avholdt fire møter i Arbeidsmiljøutvalget gjennom året og en rekke tiltak som på grunn av pandemien har vært satt på vent. Dette gjelder blant annet førstehjelpskurs og brannøvelser.

Tabell 4.7.5 HMS

	Ja	Nei	Hvis nei, kommentarer
Er det fastsatt oppdaterte mål på HMS-området for 2022?	Ja		
Med utgangspunkt i målformuleringene, er det utarbeidet tiltaksplaner/handlingsplaner?	Ja		
Er handlingsplaner/tiltaksplaner innpasset i de årlige budsjetter og økonomiplaner?	Ja		
ARBEIDSTID			
Har virksomheten etablert rutiner og internkontroll for å sikre etterlevelse av arbeidsmiljølovens arbeidstids- bestemmelser og som fanger opp og retter eventuelle avvik som fremkommer, jf. rundskriv 31/2020?	Ja		AML-brudd inngår i den månedlige økonomi- og administrasjonsrapport til ledelsen. Ved eventuelle nye brudd undersøkes årsaken til bruddet, og tiltak iverksettes
Har virksomheten løpende kontroll med arbeidstiden, både for å sikre at rammene for arbeidstid blir fulgt og for å sikre en vurdering av at arbeidstidsordningene er forsvarlig?	Ja		
Virksomheten bes oppgi antall brudd på arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser i 2022.	Antall:	21	Kommentar: Tallet er rapport videre i henhold til rundskriv 28/2022 (til byrådets årsberetning)
Hvordan har virksomheten behandlet bruddene i AMU?	Kommentar: Bruddene er behandlet i egen sak i AMU 13.12.2022 (Sak 8/22) Årlig gjennomgang av arbeidstidsbrudd og årsaker.		
Har virksomheten involvert vernetjenesten i arbeidet med oppfølging av brudd på arbeidstidsbestemmelsene?	Ja		
TRAKASSERING			
Hva gjør virksomheten for å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold?	Det er ikke vurdert som noen risiko for at våre ansatte utsettes for dette hverken fra andre ansatte eller fra publikum/utenforstående. Lokaler er godt sikret, og vanlige varslingsrutiner dekker mulig risiko blant egne ansatte.		

VOLD OG TRUSLER			
Har virksomheten gjennomført risikovurdering som omhandler vold og trusler ved utførelse av arbeidet?			Virksomheten er lite utsatt for vold og trusler fra publikum. Kontakt med publikum foregår i all hovedsak via digitale kanaler. Våre lokaler er sikret med adgangskort i to ledd og det er liten risiko for at individer med hensikt å utsette ansatte for vold og trusler kan ta seg inn i våre lokaler. Det er allikevel tatt med i ROS analysen i forbindelse med oppdatering av beredskapsplan pga karakteren av vårt arbeid (mulig upopulære politiske saker)
Har virksomheten etablert rutiner som sikrer opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner?	Ja		Ansatte er gjort kjent med beredskapsplan hvor dette omtales.
Har virksomheten iverksatt tiltak for å redusere risiko for vold og trusler?		Nei	Svært liten risiko og minimalt med publikumskontakt og ingen hendelser så langt i etatens historie.
Har virksomheten rutiner for å sikre registrering av vold og trusler i HMS-modulen i HR-systemet?		Nei	Se over
Har virksomheten etablert rutiner som sikrer nødvendig oppfølging av arbeidstaker som har vært utsatt for vold og trussel om vold?		Nei	Se over
Har virksomheten rutiner for å sikre varsling av dødsulykker og alvorlige ulykker til Arbeidstilsynet og nærmeste politimyndighet?		Nei	Se over

Sykefravær

Sykefraværet har gått opp i 2022 og ligger over sykefraværsmålet på 4 prosent. Dette skyldes delvis en økning generelt, også på nasjonalt nivå på grunn av korona, men også at vi har hatt flere langtidssykemeldte. 75 prosent av fraværet er legemeldt fravær over 16 dager, og 33 prosent er over fravær åtte uker (totalt 1046 dagsverk sykedager).

Tabell 4.7.6 Sykefravær

Sykefravær i %	Resultat 2021	Mål 2022	Resultat 2022
Menn	3,65		5,70
Kvinner	2,68		10,41
Totalt	2,89	4,00	6,93

4.11 God praksis på tillitsbasert styring og ledelse

Arbeid i Klimaetaten skal i hovedsak organiseres i team. Et team kan bestå av ansatte fra en eller flere avdelinger ut fra oppgavene som skal løses. Oppgavene som skal løses gir også føringer for teamets størrelse og varighet (langsiktig eller kortsiktig). Arbeid i team skal øke kvaliteten på arbeidet som leveres, bidra til å sikre tverrfaglighet, og sørge for at medarbeiderne får bredere kompetanse og mulighet til å lære av hverandre.

Samtidig er det lagt vekt på en enkel og oversiktlig organisering med tydelige ansvarslinjer der alle medarbeidere rapporterer til en leder som har linje- og personalansvar. Alle arbeidsoppgaver fordeles i linjen, og alle beslutninger, bestillinger, svar og strategiske valg skal være forankret i linjeledelsen. Informasjon skal i størst mulig grad flyte fritt mellom avdelingene, mens beslutningen skal skje i linjen.

4.12 Bruk av konsulenter

For regnskapsåret 2022 skal alle konsulentutgifter være ført på artskonto 270. Tallene er basert på rapport OKS203. Beløp på 2,99 millioner kroner betalt til UiO, som gjelder Klimautstilling, er ikke tatt med her da dette tidligere ikke har blitt definert som konsulentutgifter. I tillegg er konsulentutgifter på 1,3 millioner kroner ifm. kartlegging aktiv jobbreise ikke tatt med, da dette gjelder andre virksomheter i Oslo kommune, men Klimaetaten har betalt utgiftene gjennom prosjektet Klimavennlige jobbreiser. Samlet konsulentutgifter for 2022 er 8,4 millioner kroner. Dette er en reduksjon på 0,8 millioner kroner fra 2021, som skyldes mindre bruk av konsulenter innenfor IKT, kommunikasjonsarbeid og rekruttering.

Tabell 4.9.1 Bruk av ekstern konsulentbistand i kommunens virksomheter - DRIFTSREGNSKAPET

Har virksomheten utarbeidet en strategi for bruk av konsulenter?	Ja	X
	Nei	

Tall i
mill. kr.

Kategori av kjøp / Type konsulentteneste	Pålagt ekstern evaluering / behov for uavhengighet		Øvrig ekstern konsulentbistand i stedet for egenrekruttering	
	2021	2022	2021	2022
Prosjektering				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Byggeledelse				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Kvalitet og kontroll				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
IT				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			0,8	0,5
Organisasjon og organisasjonsutvikling				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			0,6	0,4
HMS				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Andre konsulenttenester				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			7,8	7,5

A photograph of two children in a forest. One child in the foreground wears a green jacket and a red and white striped beanie, looking up. Another child behind them wears a red jacket and a blue and white striped beanie. They are surrounded by mossy ground and bare trees.

5 Miljø- og klima- rapportering 2022

Foto: Oslo kommune

5.4 Miljø- og klimarapportering i Klimaetaten

Klimaetaten er miljøfyrtårnsertifisert, og ble re-sertifisert i desember 2021. Sertifiseringen innebærer at Klimaetaten blant annet følger følgende prinsipper:

- Har miljøstasjoner for sortering av avfall
- Opprettet miljøpolicy for å sikre mest mulig klima- og miljøvennlig bruk av lokaler og bruk i tjenester i daglig arbeid
- Setter krav om miljøsertifisering som kvalifikasjonskrav ved innkjøp
- Bestiller hovedsakelig offentlig transport
- Rutiner for opplæring av ansatte for grunnleggende HMS arbeid som inkluderer ytre miljø
- Utarbeider årlig klima- og miljørapport
- Årlig setter tydelige mål for å redusere negative effekter på klima og miljø, og forbedrer de positive effektene.

Klimaetaten eier ingen kjøretøy eller anleggsmaskiner, og har ikke kantine.

5.5 Klimabudsjett

Her følger rapporteringen på tiltakene Klimaetaten er ansvarlig for i Klimabudsjettet.

Tabell 5.2 Klimabudsjett, TABELL A

Tiltak fra tabell 2.2a og 2.2b i klimabudsjett 2022	Resultat-indikator	Mål 2022	1. Kvartal	2. Tertial	Status pr. 31.12. 22	Årsak til avvik	Avbøtende tiltak
9 Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i transport ved innkjøp av varer og tjenester	Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport	100%	80 %	90 %	90%	Klimaetaten stiller miljøkrav til transport for de aller fleste av våre innkjøp av varer og tjenester. I enkelte tilfeller klarer ikke markedet å levere på disse kravene noe som gir et lite avvik i prognosen.	
8 Tilskuddsordning for ladestasjon til drosjer	Antall drosjesjåfører som får tilsagn til kjøp av ladestasjon til drosje	75	8	26	42	Det var en stor økning i antall tilsagn gjennom ordningen fra 2020 til 2021. Vi forventet ved inngangen til året at denne økingen ville fortsette i 2022. Resultatet for året er på nivå med resultatet for 2021.	Kommunikasjon av tilskuddsordningen.
9 Samarbeid med BYM om etablering av lading til varebiler Kommunal tilskuddsordning til ladeinfrastruktur elvarebiler Bidra til å fremme nasjonale tilskuddsordninger	Prosentandel av nye registreringer av varebiler i Oslo som er elektriske	45%	35 %	37 %	38%	Tilgang på kjøretøy med ønskede egenskaper for brukerne er fortsatt noe begrenset. Salgstallene kan også vise at det er behov for ytterligere virkemidler mot denne gruppen. Manglende lading for de som ikke har egen parkeringsplass oppgis som en barriere.	Det er iverksatt et arbeid for å se på virkemidler for varebiler i 2023.
11 Kommunalt samarbeid for å redusere utslipp fra massetransport	Samarbeidet fører til et virkemiddel til klimabudsjettet 2023.	Ja	0%	0%	50%	Kommunens virkemidler på dette området er primært innkjøpsmakt og bestemmelser gjennom planer og reguleringer. Massekoordinatoren i PBE var ikke på plass før 1. september og har behov tid for å bli kjent med fagfeltet.	Klimaetaten jobber tett med PBE for å få inn bestemmelser i Kommuneplanens arealdel. Det jobbes også med EBY for å finne arealer til massehåndtering. I tillegg ser vi på innspill til UKE om hvordan krav eller tildelingskriterier kan brukes for å øke andelen gjenbruksmasser.

12 Pilotby for utslippsfri tungtransport Legge til rette for etablering av energistasjoner, blant annet i samarbeid med EBY Samarbeide med BYM om etablering av lading til tunge kjøretøy Kommunal tilskuddsordning for ladeinfrastruktur Fremme nasjonal tilskuddsordning for kjøretøy Kampanje for fossilfri tungtransport	Prosentandel av nybilsalg/bestandstall av tunge kjøretøy i Oslo som er utslippsfritt/gass kjøretøy	12% av nye, tunge kjøretøy er utslippsfritt/på biogas	13 %	20 %	25 %	Innfasingen av el-lastebiler på biogass og elektrisitet har gått mye raskere enn forventet. Tiltaket i Klimabudsjettet har dermed hatt større effekt enn beregnet. Grunnen til at innfasingen går raskt er sterke virkemidler i tiltaket og en ytterligere forsterkning med fritak for el og biogass i bomringen til minst 2027.	
13 Tilskuddsordning for utslippsfrie motorredskaper	Antall nye elektriske motorredskaper som blir kjøpt som følge av tilsagn	10	6	11	16	Resultatet ligger høyere enn måltallet. I 2022 har ordningen blitt vesentlig mer populær enn den har vært tidligere. Dette kommer trolig av at flere produsenter nå tilbyr utslippsfrie alternativer.	
21 Klimavennlige jobbreiser Støtteordning rettet mot kommunale arbeidsplasser	Andel av de avsatte midlene som blir delt ut*	100%	36%	60 %	89%	Ordningen videreføres til 2023 for å få brukt opp midlene. At midlene ikke er brukt opp skyldes i all hovedsak at gjennomførte prosjekter har blitt billigere enn tilsagnet som var holdt av, så midler er tilbakeført potten.	
Klimavennlige jobbreiser Tilskudd rettet mot private	Antall bedrifter som i 2022 planlegger å legge til rette for klimavennlige jobbreiser	30	4	9	15	Færre bedrifter har søkt om tilskudd. En årsak til dette kan være at oppfordringen fra bystyret om å unngå kollektivtransport under koronapandemien gjorde at flere bedrifter ønsket å tilrettelegge for aktiv jobbreise. Nå som reiserestriksjonene er opphevet, har ikke bedriftene det samme behovet.	Markedsføring av tilskuddsordningen.
23 Nullutslipps/biogass i busser utover Ruter Tilskuddsordning for lading av buss	Andel nye registrerte busser i Oslo som er nullutslipp eller går på biogass	10%	NA	34,8%* (8 av 23)	48,3% (14 av 29)	NB: Dette er veldig få busser totalt sett. Hvor mange turbusser som selges varierer fra år til år.	
24 Tilskuddsordning for konseptstudie for utslippsfrie bygg- og anleggsplasser	Antall byggeplasser som utfører konseptstudie for utslippsfrie anleggsplasser	5	0	0	0	Vi har ikke mottatt noen søknader på ordningen. Utslippsfrie løsninger på bygg- og anleggsplasser er mer vanlig nå enn det var da ordningen ble lansert. Behovet for å gjennomføre et konseptstudie er trolig ikke lenger like stort.	Markedsføring av ordningen sammen med Klimaetatens øvrige ordninger innenfor bygg og anlegg.

Tabell 5.2 Klimabudsjett, TABELL B

Tiltak fra tabell 2.3 i klimabudsjett 2021	Status pr. 31.12.22
Markedsføre Klima- og energifondets tilskuddsordninger i Oslo, samt statlige tilskuddsordninger (inkludert Enova) • Bidra til økt kunnskap om støtte- og tilskuddsordninger • Bidra til økt gjennomføringstakt for klimatiltak • Ytre by skal prioriteres.	Klimaetaten har markedsført alle Oslo kommunes klimatilskudd. Vi har også markedsført enkelte av Enovas ordninger som er naturlige å markedsføre sammen med våre egne. Dette gjelder for eksempel Solcelletilskuddet, der vi informerer om at Enova gir tilskudd til privatpersoner som setter opp solcellepaneler. Vi markedsfører også Enovas tilskudd til kjøp av elektrisk varebil og tunge elektriske kjøretøy, sammen med kommunens tilskudd for ladeinfrastruktur for nyttekjøretøy. Alle Klimaetatens tilskuddsordninger, og enkelte av Enova sine, er samlet på klimatilskudd.no. I markedsføringen av tilskuddsordningene etterstreber vi å bruke eksempler som i størst mulig grad reflekterer byens demografiske sammensetning, og eksempler fra bedrifter og borettslag fra ytre by.
Kommunikasjon om klimaløsninger for å endre adferd • Spre informasjon om praktiske klimatiltak/løsninger til befolkning og næringsliv, og motivere til atferdsendring • Informere om kommunens klimaarbeid • Videreutvikle kommunikasjonsplattformen KlimaOslo.no • -Videreutvikle klimakommunikasjon i sosiale medier	På KlimaOslo.no ble det publisert 101 artikler og videoer om klimatiltak i 2022. De handlet både om grep privatpersoner og næringslivet kan gjøre og om større tiltak kommunen står bak og resultatene av disse. Landingssiden for kampanjen fossilfrilastebil.no ble etablert på KlimaOslo ved starten av året og videreføres i 2023. Klimaetaten var aktiv i en rekke sosiale medier i 2022 for å spre tips om klimatiltak og kunnskap om Oslos klimaarbeid. De viktigste kanalene var Facebook og Instagram (gjennom Klimapilotenes konto), men også YouTube, Twitter, LinkedIn og Snapchat (annonser) ble brukt.
Næring for klima • Fortsette og videreutvikle samarbeid om klimatiltak og klimaomstilling mellom næringsliv og myndigheter i Oslo kommune for å oppnå ytterligere utslippsreduksjoner i næringslivet • Etaten skal drifte og videreutvikle «Næring for klima»-nettverket i tråd med byrådssak 1098/19, og sikre godt samspill mellom Skift –nettverket, Klimapartnere og Næring for klima	Næring for klima lanserte i 2022 partnerskap med rapportering og klimaregnskap i samarbeid med Klimapartnere. Toppledersamling og nettverksmøte er gjennomført fysisk for første gang siden før koronapandemien, i tillegg til en rekke digitale møter. Næring for klima har samarbeidet med Skift, Klimapartnere, Miljøfyrtårn og UN Global Compact og KS om kronikker i Energi og klima. Nettverket ved utgangen av året 138 medlemsvirksomheter.
Klimakommunikasjon rettet mot barn og ungdom: • Undervisningsportalen «Klimaskolen» for lærere og elever i Osloskolen • «Klimapiloter» med foredragsturne i Osloskolen • Samarbeid med Klimahuset om kommunikasjon og formidling av byenes rolle i klimaarbeidet • Klimaetaten skal jobbe målrettet med kunnskapsløft for klima blant barn og unge i samarbeid med Utdanningsetaten.	Tre klimapiloter har i løpet av 2022 holdt foredrag for cirka 5.200 elever i ungdomsskoler og videregående skoler. 90 prosent av skolene i Oslo-skolene har fått besøk av en klimapilot. Evalueringer viser at skolene/lærerne er veldig fornøyde med pilot-tilbudet. Portalen Klimaskolen.no har hatt cirka 53.000 besøkende i 2022. Portalen blir jevnlig oppdatert.
Bykuben – Oslos senter for byøkologi • Klimanettverk for bydeler: I forlengelsen av deres arbeid med Nabolagsprogrammet skal ByKuben i samarbeid med Klimaetaten og	Klimaetaten arrangerte en fagdag om energi for Grønt kommunenettverk på Bykuben høsten 2022. Det deltok om lag 50 kollegaer fra ulike bydeler og etater. Agendaen for dagen var energiledelse, energieffektiviseringstiltak, Oslo kommunes samkjøpsavtale for kjøp av strøm og erfaringsutveksling rundt energitiltak.

Bymiljøetaten koordinere et nettverk for bærekraftig byutvikling for bydelene. Nettverket skal være en møteplass for erfaringsdeling og kunnskapsdeling. Arbeidet koordineres med møtene til Grønn kommune-arbeidet, og skal være et supplement til Grønn kommune og særlig miljøfyrtårnnettverket for bydelene.	
Vurdere mulig innretning og klimaeffekt av nullutslippssoner Klimaetaten skal bistå Bymiljøetaten i videre arbeid med innretning og klimaeffekt av nullutslippssoner, i tråd med oppdragsbrev.	Klimaetaten har bidratt faglig inn i Bymiljøetatens utredning av nullutslippssone i Oslo. I 2022 er det gjennomført en utredning fra konsulent og medvirkningsarbeid med næringsliv og beboere. Dette brukes som underlag til kommunens faglige utredning som er ferdigstilt i januar 2023.
Utredning av utslippsfritt avfallssystem og 65% materialgjenvinning i Oslo Klimaetaten skal i samarbeid med Renovasjons- og gjenvinningsetaten utvikle videre tiltak og virkemidler for hvordan Oslo kan oppnå en utslippsfri avfallshåndtering og 65% materialgjenvinning.	Renovasjonsetaten med bidrag fra Klimaetaten har mars 2022 ferdigstilt rapporten <i>Utredning med tiltak for utslippsfri og ressurseffektiv avfallshåndtering i Oslo</i>. Rapporten synliggjør tiltak og potensialer for hvordan å øke materialgjennvinningsgraden. Viktigste tiltak for klimagassutslippene som belyses i rapporten er ettersorteringsanlegg for plast og karbonfangst og lagring på husholdningsavfallet.

6 Oppfølging av verbalvedtak og flertallsmerknader

6.4 Utkvittering av bystyrets verbalvedtak og merknader

S1: Det kan i 2022 gis tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 120 millioner kroner over ordning "Tilskudd til klima- og energitiltak".

Klimaetaten har i 2022 gitt tilsagn om tilskudd lik tilsagnsrammen på 120 millioner kroner.

6.5 Merknader fra kommunerevisjonen og kontrollutvalget

Klimaetaten fikk ingen merknader fra Kommunerevisjonen i behandlingen av regnskapet for 2021.

Oslo kommune
Klimaetaten
Kontaktinfo
Adresse

Årsrapport
2022
Telefon +47 21 80 21 80
www.oslo.kommune.no
www.klimaoslo.no